

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA SUUNIS,

16. juuli 2004,

Euroopa Keskpannga statistilise aruandluse nõuete kohta maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ning rahvusvaheliste reservide skeemi valdkonnas

(EKP/2004/15)

(2004/808/EÜ)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpannga põhikirja, eelkõige selle artikleid 5.1, 12.1 ja 14.3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS) nõuab oma ülesannete täitmiseks igakülgselt ja usaldusväärset maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikat, aga ka rahvusvaheliste reservide skeemi, kus on välja toodud põhikirjed, mis mõjutavad euroala moneetaartingimusi ja valuutaturgusid.
- (2) Põhikirja artikli 5.1 esimeses lauses nõutakse, et Euroopa Keskpank (EKP) peab riikide keskpankade (RKPde) abiga koguma kas muudelt pädevatelt ametiasutustelt, mis ei ole RKPd, või vahetult majandussubjektidelt statistilist teavet, mida on vaja EKPSi ülesannete täitmiseks. Artikli 5.1 teine lause näeb ette, et sel eesmärgil peab ta tegema koostööd ühenduse institutsioonide ja organitega ning liikmesriikide või kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega. Artikkel 5.2 sätestab, et artiklis 5.1 kirjeldatud ülesannete täitmiseks tegelevad võimalikult suures ulatuses RKPd.
- (3) Teavet, mida on vaja EKP nõuete täitmiseks maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika valdkonnas, võivad koguda ja/või koostada muud pädevad asutused peale RKPde. Seepärast nõuavad mõned käesoleva suunise alusel täidetavad ülesanded koostööd EKP

või RKPde ja selliste pädevate asutuste vahel kooskõlas põhikirja artikliga 5.1. Nõukogu 23. novembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2533/98 (statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpannga poolt)⁽¹⁾ artikkel 4 nõuab, et liikmesriigid korraldaksid oma statistiliste andmete kogumist ning teeksid igakülgselt koostööd EKPSiga, et tagada põhikirja artiklist 5 tulenevate kohustuste täitmine.

- (4) Osa vajalikust statistilisest teabest on seotud maksebilansi finantskontoga, sellega seotud tuluga ja rahvusvahelise investeerimispositsiooniga, mille eest peavastutus lasub eurosüsteemil. Selleks, et suuta täita EKP abistamise kohustust sel alal, peaks RKPdel olema vajalikud statistilised eriteadmised, eelkõige põhimõtete, metodoloogia ning andmete kogumise, koostamise, analüüsi ja edastamise osas. Iirimaal tegeleb asjakohase statistilise teabe kogumise ja koostamisega Central Statistics Office (CSO). EKP statistiliste nõuete täitmiseks peavad Central Bank and Financial Services Authority of Ireland (Iirimaa keskpank) ja CSO tegema omavahel koostööd, nagu on sätestatud 16. juuli 2004. aasta soovitusel EKP/2004/16 Euroopa Keskpannga statistilise aruandluse nõuete kohta maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ning rahvusvaheliste reservide skeemi valdkonnas⁽²⁾. Soovitus EKP/2004/16 on adresseeritud ka Ufficio Italiano dei Cambi (Itaalia valuutaametile), kes koos vastutab asjakohase statistilise teabe kogumise ja koostamise eest Itaalias koos Banca d'Italia (Itaalia keskpangaga).
- (5) Alates 2. mai 2003. aasta suunise EKP/2003/7 vastuvõtmisest Euroopa Keskpannga statistilise aruandluse nõuete kohta maksebilansi statistika, rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ja rahvusvaheliste reservide skeemi valdkonnas⁽³⁾ on tuntavat edu saavutatud uute nõuete, andmete kogumise ja kokkuvõtu meetodika osas euroalal. Seetõttu on vaja asendada suunis EKP/2003/7 käesoleva suunisega.

⁽¹⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽²⁾ ELT C 292, 30.11.2004.

⁽³⁾ ELT L 131, 28.5.2003, lk 20.

- (6) Arvestades portfelliinvesteeringute statistika kogumisega seotud kaasnevaid raskusi, peeti vajalikuks välja töötada ühine lähenemine vastava teabe kogumiseks kogu euroalal. Portfelliinvesteeringute andmete kogumise süsteem euroalal peaks alates märtsist 2008 vastama ühisstandardile, s.o ühele neljast mudelist, millega kaasneb vähemalt kvartaalne positsioonide kogumine väärtpaberite kaupa vastavalt VI lisas toodud tabelile. Centralised Securities Database (CSDB) [väärtpaberite keskandmebaasi] toimimist loetakse uue kokkuvõtusüsteemi töölerakendamisel põhiliseks. Seetõttu, kui CSDB projekti 1 etapi dokumenti "Project Closure Document" (projekti lõpetamise akt) ei ole EKP nõukogule EKPS statistikakomitee (Statistics Committee, edaspidi STC) kaudu esitatud märtsi lõpuks 2005, lükatakse seda tähtaega edasi (nagu ka portfelliinvesteeringutega seotud nõuetele kohaldatavaid tähtaegu) selle dokumendi esitamise sama aja võrra. EKPS peaks hiljemalt 2006. aasta keskel kaaluma, kas CSDBs hõlmatud väärtpaberite teavet ja andmevahetuskorraldust liikmesriikidega saab lugeda piisavaks, et RKPdel või teistel pädevatel statistika ametkondadel oleks võimalik käesoleva suunisega määratletud kvaliteedistandardeid täita. Et võimaldada nõuete täitmist euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite portfelliinvesteeringute andmete osas, mida liigendatakse emiteerija sektori kaupa kooskõlas II lisa tabelis 13 osutatud tähtaegadega, annab EKP RKPdele teavet CSDB kohta vähemalt 15 kuud enne kindlaksmääratud kuupäevi.
- (7) Andmete esitamine tehingute ja positsioonide kohta, mis on seotud euroala residentide varade ja/või kohustustega muude euroala liikmesriikide residentide suhtes, on vajalik selleks, et täita EKP statistilisi nõudeid portfelliinvesteeringute (ja nendega seotud tulu) valdkonnas. Andmeid kasutatakse selleks, et koostada euroala portfelliinvesteeringute kohustuste koondtehingud ja positsioonid ning portfelliinvesteeringute tulu deebetid. See on kooskõlas siseriiklike nõuete või tunnustatud tavadega.
- (8) CSDB, mida hakatakse tulevikus kasutama paljudel erinevatel statistilistel (kokkuvõtt ja koostamine) ja mittestatistilistel (majanduslik analüüs, finantsstabiilsuse või tegevusanalüüs) eesmärkidel, tehakse RKPde jaoks kättesaadavaks. Muudele pädevatele asutustele peale RKPde tehakse kättesaadavaks andmete sisu, arvestades kõiki õiguslikke piiranguid. See on neile eelkõige abiks nõutavate andmete koostamisel euroala tehingute ja positsioonide statistika kokkuvõtuks portfelliinvesteeringute kohta. Ühendades CSDB teabe väärtpaberite kaupa kogutud teabega, peaks olema võimalik euroala residentide poolt emiteeritud ja teiste euroala riikide residentide poolt hoitavaid väärtpaberite tehinguid ja portfelliinvesteeringute positsioone täpselt kokku võtta. Lõpptulemusena võimaldab see andmeid euroala portfelliinvesteeringute kohustuste kohta sektorite kaupa kokku võtta.
- (9) Euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni kasutamise teiste riikide konto kokkuvõtuks kaasneb vajadus võtta rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmed kokku kvartaalselt. Peale selle tuleb euroala finantskontode ja rahandusliku analüüsi jaoks eraldada hoiused laenudest ja määratleda muud investeerimised. Peale selle vajab euroala välismaiste põhikapitali tehtud otseinvesteeringute positsioonide hindamine täiendavat jaotust otseinvesteeringute vahel noteeritud ja noteerimata ettevõtetesse.
- (10) Euro rahvusvahelise osa iga-aastase läbivaatamise täiendamiseks tuleb euro kui investeerimisvääringu hindamisel liigendada statistilised andmed võlakirjatehingute ja -positsioonide kohta vääringute kaupa.
- (11) Kvaliteedi hindamise raamistik euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ja rahvusvaheliste reservide skeemi jaoks tuleks määratleda, niivõrd kui võimalik, kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) väljatöötatud raamistikuga "Data Quality Assessment Framework". RKPd koostöös muude pädevate asutustega, mis ei ole RKPd, peaksid vajaduse korral hindama nende poolt esitatavate andmete kvaliteeti. Andmete hindamiseks kehtestatakse asjakohased kriteeriumid, mis hõlmavad tähtsajalisuse, täpsuse, usutavuse, sisemise ja välise järjepidevuse ja usaldusväärsuse.
- (12) RKPd edastavad EKP-le konfidentsiaalset statistilist teavet EKPSi ülesannete täitmiseks vajalikul määral ja vajaliku üksikasjalikkusega. Kui konfidentsiaalsete statistiliste andmete allikaks on muud pädevad asutused, mis ei ole RKPd, peaks sellise teabe kasutamine EKP poolt olema piiratud EKPSiga seotud statistiliste ülesannete täitmiseks.
- (13) On vaja kehtestada tõhus kord tehniliste muudatuste tegemiseks käesoleva suunise lisadesse, tingimusel et need muudatused ei muuda raampõhimõtteid ega mõjuta liikmesriikide andmeesitajate aruandluskoormust. Selle korra järgimisel võetakse arvesse STC seisukohti. RKPd võivad STC kaudu teha ettepanekuid käesoleva suunise lisade tehniliste muudatuste kohta.
- (14) EKP suunised on ühenduse õiguse lahutamatu osa kooskõlas põhikirja artiklitega 12.1 ja 14.3,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SUUNISE:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas suunises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *osalev liikmesriik* – liikmesriik, kes on võtnud ühisraha kasutusele kooskõlas asutamislepinguga,
 - *resident* – tähendus kattub määruse (EÜ) nr 2533/98 artiklis 1 määratletuga,
 - *euroala* – osalevate liikmesriikide majandusterritoorium ja EKP. Territooriumid, mis on euroala liikmesriikide või nendega seotud riikide osa, on osutatud II lisa tabelis 10,
 - *eurosüsteem* – osalevate liikmesriikide keskpangad ja EKP,
 - *maksebilansitehing* – tehing, millega luuakse või kustutatakse täielikult või osaliselt nõudeid või võlgu või millega toimub eseme suhtes õiguse üleandmine euroala residentide ja mitte-euroala residentide vahel,
 - *välispositsioonid* – finantsnõuded mitte-euroala residentide vastu ja finantskohustused mitte-euroala residentidele. Välispositsioonid hõlmavad ka i) maad, muud materiaalselt mittoodetud vara ja muud kinnisvara, mis asub füüsiliselt väljaspool euroala ja kuulub euroala residentidele ja/või asub euroala piires ja kuulub mitte-euroala residentidele; ning ii) rahalist kulda ja laenueriõigusi (SDR), mis kuuluvad euroala residentidele.
- Euroala hõlmava maksebilansi statistika portfelliinvesteeringute konto ja portfelliinvesteeringute tulukonto ning rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika portfelliinvesteeringute konto koostamiseks vajalikul määral hõlmavad mõisted “välispositsioonid” ja “maksebilansitehingud” siiski ka positsioone ja tehinguid, mis on seotud euroala residentide varade ja/või kohustustega muude euroala liikmesriikide residentide suhtes,
- *reservvarad* – eurosüsteemile kuuluvad väga likviidsed, turukõlblikud ja krediitvõimelised nõuded mitte-euroala residentide vastu, mis ei ole väeringustatud euros, pluss kuld, reservi positsioonid IMFis ja SDR positsioonid,
- *muud välisvaluutavarad* – i) eurosüsteemile kuuluvad nõuded euroala residentide vastu, mis ei ole väeringustatud euros; ja ii) eurosüsteemile kuuluvad nõuded mitte-euroala residentide vastu, mis ei ole väeringustatud euros ja mis ei vasta reservvarade likviidsuse, turukõlblikkuse ja krediitvõime kriteeriumidele,
 - *reservidega seotud kohustused* – eurosüsteemi teadaolevad ja tõenäolised lühiajalised netokohustused, mis on sarnased eurosüsteemi reservvarade ja muude välisvaluutavaradega,
 - *maksebilanss* – statistiline aruanne, mis kajastab asjakohase jaotusega maksebilansitehinguid aruandeperioodi jooksul,
 - *rahvusvaheliste reservide skeem* – statistiline aruanne, mis kajastab asjakohase jaotusega eurosüsteemi reservvarade, muude välisvaluutavarade ja reservidega seotud kohustuste positsiooni kindlaksmääratud kuupäeval,
 - *rahvusvaheline investeerimispositsioon* – bilanss, mis kajastab asjakohase jaotusega välisfinantsvarade ja -kohustuste positsiooni kindlaksmääratud kuupäeval,
 - *andmete kogumine väärtpaberite kaupa* – üksikute väärtpaberite kaupa andmete kogumine.

Artikkel 2

RKPde statistikaga seotud kohustused

1. RKPd teevad EKP-le kättesaadavaks andmed maksebilansitehingute ja välispositsioonide ning reservvarade positsiooni, muude välisvaluutavarade positsiooni, reservidega seotud kohustuste positsiooni ja välispositsioonide kohta, mis on vajalikud, et EKP saaks koostada euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni agregeeritud statistika ning rahvusvaheliste reservide skeemi. Andmed avalikustatakse kooskõlas II lisa tabelis 13 osutatud tähtaegadega.

2. Andmetele lisatakse olulisemaid üksikjuhte ja läbivaatamise põhjusi käsitlev kergelt kättesaadav teave, kui selliste tähtsamate üksikjuhtude ja läbivaatamiste tõttu andmetesse tehtud parandused on olulised või kui seda nõuab EKP.

3. Nõutavad andmed tehakse EKP-le kättesaadavaks kuu ja kvartali tehingute ning kvartali ja aasta positsioonide osas, nagu on sätestatud I, II ja III lisas. Need lisad vastavad kehtivatele rahvusvahelistele normidele, eelkõige IMFi maksebilansi käsiraamatu viiendale taastrukkile. Eelkõige tehakse kättesaadavaks nõutavad andmed tehingute ja positsioonide kohta portfelliinvesteeringute varade osas euroala väärtpaberitega seoses, mis liigendatakse euroala residentidest emitentide sektorite lõikes, nagu on sätestatud I lisa punktides 1.1, 1.2 ja 3 ning II lisa tabelites 1, 2, 4 ja 5.

4. Nõutavad andmed maksebilansi kohta tehakse kättesaadavaks kuude ja kvartalite kaupa. Maksebilansi kvartaalsed andmed peavad II lisa tabelis 9 osutatud osapoolte osas hõlmama geograafilist liigendust. Nõutavad andmed rahvusvaheliste reservide skeemi kohta tehakse kättesaadavaks selle kuu lõpu seisuga, mida andmed puudutavad. Nõutavad andmed rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta tehakse kättesaadavaks kvartalite ja aastate kaupa. Rahvusvahelise investeerimispositsiooni aastandmed peavad II lisa tabelis 9 osutatud osapoolte osas hõlmama geograafilist liigendust.

5. Euro kui investeerimisvääringu rahvusvahelise tähtsuse analüüsimiseks tuleb vääringute kaupa liigendatud andmed teha kättesaadavaks poolaasta kaupa kooskõlas II lisa tabeliga 6.

6. Portfelliinvesteeringute kogumise süsteem peab alates märtsist 2008 vastama ühele VI lisas toodud tabelis osutatud mudelile, alustades andmetest jaanuari 2008 tehingute ja 2007. aasta lõpu positsioonide kohta.

Artikkel 3

Tähtajalisus

1. Euroala kuumaksebilansi jaoks vajalikud andmed tehakse EKP-le kättesaadavaks 30. tööpäeval enne tööpäeva lõppu pärast selle kuu lõppu, mida andmed puudutavad.

2. Kvartaalseks kokkuvõtuks vajalikud andmed euroala maksebilansi kohta tehakse EKP-le kättesaadavaks kolme kuu jooksul pärast selle kvartali lõppu, mida andmed puudutavad.

3. Kokkuvõtuks vajalikud eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide skeemi andmed tehakse EKP-le kättesaadavaks kolme nädala jooksul pärast selle kuu lõppu, mida andmed puudutavad.

4. Alates 1. jaanuarist 2005 tehakse kvartaalseks kokkuvõtuks vajalikud andmed rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta EKP-le kättesaadavaks kolme kuu jooksul pärast selle kvartali lõppu, mida andmed puudutavad.

5. Andmete kokkuvõtuks vajalikud aastaandmed euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta tehakse EKP-le kättesaadavaks üheksa kuu jooksul pärast selle aasta lõppu, mida andmed puudutavad.

6. Emissiooni vääringu ja emitendi sektori kaupa liigendatud andmed tehingute ja positsioonide kohta võlakirjade osas tehakse EKP-le kättesaadavaks kuue kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mida andmed puudutavad.

7. Euroala maksebilansi ja rahvusvahelist investeerimispositsiooni puudutavad parandused tuleb teha EKP-le kättesaadavaks vastavalt IV lisas sätestatud ajakavale.

8. Nende andmete siseriiklik kogumine korraldatakse nimetatud tähtaegadest kinni pidades.

Artikkel 4

Koostöö pädevate ametiasutustega, mis ei ole RKPd

1. Kui osa või kõigi artiklis 2 kirjeldatud andmete allikateks on pädevad ametiasutused, mis ei ole RKPd, kehtestavad RKPd kohase viisi koostööks nende asutustega, et tagada andmete edastamiseks püsistruktuur, mis vastab EKP normidele, eelkõige andmete kvaliteedi osas, ja muudele nõuetele, mis on sätestatud käesolevas suunises, kui sama tulemus pole juba saavutatud siseriiklike õigusaktidega.

2. Maksebilansi finantskonto, sellega seotud tulu ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni osas vastutavad RKPd nendes valdkondades põhimõtete, metodoloogia ja andmete kogumise, koostamise, analüüsi ja edastamise järgimise ja arendamise tagamise eest.

3. Kui konfidentsiaalsetena märgitud statistiliste andmete allikaks on pädevad ametiasutused, mis ei ole RKPd, kasutab EKP vastavat teavet ainult EKPSiga seotud statistiliste ülesannete täitmiseks, kui andmeesitaja või andmed esitanud muu füüsiline või juriidiline isik, üksus või filiaal, eeldusel et ta on identifitseeritav, ei ole andnud otseselt nõusolekut kõnesoleva teabe kasutamiseks muudel eesmärkidel.

Artikkel 5

Edastamise nõuded

Nõutav statistiline teave tuleb teha EKP-le kättesaadavaks vormis, mis vastab IV lisas sätestatud nõuetele.

*Artikkel 6***Statistilise teabe kvaliteet**

1. Ilma et see piiraks V lisa sätestatud EKP järelevalve ülesandeid, tagavad RKPd EKP-le kättesaadavaks tehtava statistilise teabe kvaliteedi järelevalve ja hindamise koostöös muude pädevate ametiasutustega, mis ei ole RKPd, artikli 4 kohaselt, kui see on asjakohane. Samamoodi hindab EKP andmeid, mis puudutavad euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikat ning rahvusvahelisi reserve. Hindamine peab olema õigeaegne. EKP juhatus esitab igal aastal EKP nõukogule aruande andmete kvaliteedi kohta.

2. Hinnang portfelliinvesteeringute tehingute ja positsioonide ning seonduva tulu andmete kvaliteedile peab põhinema piisaval CSDB väärtpaberite teabel. EKP, kes on CSDB haldaja, peab alates juunist 2006 kontrollima, et väärtpaberite teabe kajastamine on piisav, et võimaldada RKPdel või asjakohastel juhtudel muudel ametiasutustel täielikult täita käesolevas suunises määratletud kvaliteedikriteeriume.

3. Andmete esitamiseks portfelliinvesteeringute varade euroala väärtpaberite tehingute ja positsioonide kohta, liigendatuna euroala residentidest emiteerijate sektori lõikes, võib kasutada prognoose, kuni väärtpaberite kaupa portfelliinvesteeringu andmete kogumise süsteem muutub kohustuslikuks.

4. Andmete esitamiseks portfelliinvesteeringute emissiooni vääringu kohta võib kasutada prognoose, kuni väärtpaberite kaupa portfelliinvesteeringu andmete kogumise süsteem muutub kohustuslikuks.

5. EKP poolne statistilise teabe kvaliteedi järelevalve võib hõlmata andmetes tehtud paranduste kontrolli: esiteks selleks,

et võtta arvesse statistilise teabe viimane hindamine, seeläbi parandades kvaliteeti; teiseks, et tagada võimalikult suurel määral vastavate maksebilansi kirjete vaheline järjepidevus igal erineval aruandeperioodil.

*Artikkel 7***Lihtsustatud menetlus muudatuste tegemiseks**

Võttes arvesse STC seisukohti, on EKP juhatusel õigus teha tehnilisi muudatusi käesoleva suunise lisadesse, kui sellega ei muudeta raampõhimõtteid ega mõjutata liikmesriikide andmesitajate aruandluskoormust.

*Artikkel 8***Kehtetuks tunnistamine**

Suunis EKP/2003/7 tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 9***Jõustumine**

Käesolev suunis jõustub 1. septembril 2004.

*Artikkel 10***Adressaadid**

Käesolev suunis on adresseeritud osalevate liikmesriikide keskpankadele.

Frankfurt Maini ääres, 16. juuli 2004

EKP nõukogu nimel

EKP president

Jean-Claude TRICHET

I LISA

Euroopa Keskpannga statistilised nõuded**1. Maksebilansi statistika**

Euroopa Keskpank (EKP) nõuab maksebilansi statistikat kahe sagedusega: kuiselt ja kvartaalselt vastavate kalendriperioodide kohta. Aastaandmed koostatakse vastava aasta kohta liikmesriigi kvartali aruannetes esitatud andmete summeerimise teel. Maksebilansi statistika peaks olema võimalikult suurel määral kooskõlas muu statistikaga, mis esitatakse rahapoliitika teostamise jaoks.

1.1. Maksebilansi kuustatistika**Eesmärk**

Euroala kuise maksebilansi eesmärgiks on tuua välja põhikirjed, mis mõjutavad monetaartingimusi ja valuutaturgusid (vt II lisa tabel 1).

Nõuded

On oluline, et andmed oleksid sobivad kasutamiseks euroala maksebilansi arvutamisel.

Arvestades kuise maksebilansi andmete esitamise lühikest tähtaega, andmete suurt koondatust ning nende kasutamist rahapoliitika eesmärkidel ja valuutatehinguteks, lubab EKP teatavat kõrvalekaldumist rahvusvahelistest normidest (vt käesoleva suunise artikli 2 lõiget 3), kui see on vältimatu. Täielik tekke või tehingupõhine kajastamine ei ole nõutav. Kokkuleppel EKPga võivad riikide keskpangad (RKPd) esitada andmeid jooksev- ja finantskonto kohta arvelduspõhiselt. Tähtjast kinnipidamise vajaduse korral aktsepteerib EKP hinnangulisi või esialgseid andmeid.

Kõik laiema tehingute kategooriad tuleb esitada varade ja kohustustena (või jooksevkonto kirjade puhul krediti või deebetina). Üldiselt nõuab see RKPdelt maksebilansitehingute puhul muude euroala liikmesriikide residentidega tehtud tehingute ja euroalaväliste tehingute eristamist. RKPd teevad seda ühetaoliselt.

Kui euroala liikmed muutuvad, nõutakse RKPdelt euroala riikide koosseisu määratluse muutmist alates kuupäevast, kui liikmelisuse muudatus toimub. Parima hinnangu andmist laienenud euroala hõlmavate tagasivaatelite andmete kohta nõutakse nii eelmise koosseisu euroala RKPdelt kui ka uu(t)elt osaleva(te)lt liikmesriigilt/liikmesriikidelt.

Euroala kuuandmete sisukaks koondamiseks portfelliinvesteeringute valdkonnas nõutakse euroala residentide emiteeritud väärtpaberite tehingute ja mitte-euroala residentide emiteeritud väärtpaberite tehingute eristamist. Euroala portfelliinvesteeringute varade netotehingute statistika koostatakse aruannetes esitatud mitte-euroala residentide emiteeritud väärtpaberite netotehingute koondamisega. Euroala portfelliinvesteeringute kohustuste netotehingute statistika koostatakse kõigi riigi kohustuste netotehingute ja euroala residentide emiteeritud ja ostetud väärtpaberite netotehingute konsolideerimisega.

Analoogset aruandlusnõuet ja koondandmete koostamise meetodit kohaldatakse ka portfelliinvesteeringute tulu kohta.

Maksebilansi andmete koostamiseks rahapoliitilistel eesmärkidel nõutakse RKPdelt andmete esitamist institutsionaalse sektori lõikes. Kuu maksebilansi puhul on sektoriteks liigendus järgmine:

- otseinvesteeringute puhul: i) rahaloomeasutused (välja arvatud keskpangad) ja ii) muud sektorid,
- varadesse tehtavate portfelliinvesteeringute puhul: i) rahandusasutused; ii) rahaloomeasutused (välja arvatud keskpangad); ja iii) mitte-rahaloomeasutused,
- muude investeeringute puhul: i) rahandusasutused; ii) rahaloomeasutused (välja arvatud keskpangad); iii) valitsussektor; ja iv) muud sektorid.

Maksebilansi koostamiseks sektorite lõikes, mis võimaldab monetaarse ülevaate koostamist, nõutakse RKPdelt käesoleva suunise II lisa tabelis 13 sätestatud kuupäevast alates andmete esitamist netotehingute kohta euroala residentide emitentide väärtpaberitesse tehtud portfelliinvesteeringutega, mis on liigendatud institutsionaalse sektori lõikes, kuhu emitent kuulub. Lisaks sellele hõlmavad portfelliinvesteeringute kohustused liigendust siseriiklike emitentide institutsionaalse sektori lõikes.

Euroala portfelliinvesteeringute kohustuste netotehingute statistika sektorite lõikes koostatakse seejärel vastavate sektorite kõigi riigi netokohustuste ja vastavate euroala residentide emitentide ja ostetud väärtpaberite netotehingute konsolideerimisega.

Alates märtsist 2008 jaanuariga 2008 seonduvate tehingute osas koguvad RKPd (ja teised pädevad siseriiklikud ametiasutused, kui on) portfelliinvesteeringuandmeid vastavalt ühele VI lisas toodud tabelis kirjeldatud näidisele.

1.2. Maksebilansi kvartalstatistika

E e s m ä r k

Euroala kvartaalse maksebilansi eesmärgiks on pakkuda üksikasjalikumalt teavet, et võimaldada maksebilansitehingute täiendavat analüüsi. Seda statistikat saab kasutada eelkõige euroala sektorite ja finantskontode jaoks ja Euroopa Liidu/euroala maksebilansi ühiseks avaldamiseks koostöös Euroopa Ühenduste Komisjoniga (Eurostat).

N õ u d e d

Maksebilansi kvartalstatistika vastab võimalikult suurel määral rahvusvahelistele normidele (vt käesoleva suunise artikli 2 lõige 3). Maksebilansi kvartalstatistika nõutav liigendus on esitatud II lisa tabelis 2. Ühtlustatud põhimõtted ja mõisted, mida kasutatakse kapitali ja finantskonto puhul, on sätestatud III lisas.

Kvartaalse jooksevkonto liigendus on sarnane jaotusega, mida nõutakse kuuandmete puhul. Tulude puhul on vaja üksikasjalikumalt liigendust kvartaalselt.

Finantskonto "muude investeeringute" puhul järgib EKP Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) maksebilansi käsiraamatu viiendas taastükis (edaspidi BPM5) esitatud nõudeid. Liigenduses on samuti muudatus (st esmatähtis on sektor). See sektoriteks jaotus on vastavuses BPM5 jaotusega, kus esmatähtsaks on instrumendid. Sarnaselt BPM5-ga eristatakse sularaha ja hoiused laenudest ja muudest investeeringutest.

RKPdelt nõutakse maksebilansi kvartalstatistikas osalevate liikmesriikidega tehtud tehingute ja kõikide muude maksebilansitehingute eristamist. Nagu kuuandmete puhul, nõutakse ka kvartaliandmete puhul portfelliinvesteeringute valdkonnas euroala residentide emitentide väärtpaberite tehingute ja mitte-euroala residentide emitentide väärtpaberite tehingute eristamist. Euroala portfelliinvesteeringute varade netotehingute statistika koostatakse aruannetes esitatud mitte-euroala residentide emitentide väärtpaberite netotehingute koondamisega. Euroala portfelliinvesteeringute kohustuste netotehingud koostatakse kõigi riigi kohustuste netotehingute ja euroala residentide emitentide ja ostetud väärtpaberite netotehingute konsolideerimisega.

Analoogset aruandlusnõuet ja koondandmete koostamismeetodit kohaldatakse ka portfelliinvesteeringute tulu kohta.

Otseinvesteeringute kohta nõutakse RKPdelt igal kvartalil aruannet liigenduses "Rahaloomeasutused (välja arvatud keskpangad)/mitte-rahaloomeasutused". "Portfelliinvesteeringu varade" ja "muude investeeringute" kohta esitatavate aruannete liigendus institutsionaalsete sektorite lõikes järgib IMFi standardkomponente ja hõlmab järgmist: i) rahandusasutused; ii) rahaloomeasutused (välja arvatud keskpangad); iii) valitsussektor ja iv) muud sektorid.

Euroala portfelliinvesteeringute kohustuste netotehingute statistika koostamiseks euroala residentidest emitentide sektori lõikes on kvartaliandmete nõuded sarnased kuu maksebilansi nõuetega.

Euroala maksebilansi puhul nõutakse andmeid tekkepõhise investeerimistulu kohta kvartaalselt. Kooskõlas riikliku arvepidamise süsteemiga (System of National Accounts) soovib BPM5, et intressi tuleks kajastada tekkepõhiselt. See nõue mõjutab jooksevkontot (investeerimistulu) ja finantskontot.

2. Rahvusvaheliste reservide skeem

Eesmärk

Rahvusvaheliste reservide skeem on kuuaruanne RKPde ja EKP reservvarade, muude välisvaluutavarade ja reservidega seotud kohustuste kohta, mis koostatakse vastavalt IMFi/Rahvusvaheliste Arvelduste Panga (BIS) ühisele skeemile "Rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse" kohta. See teave täiendab andmeid reservvarade kohta, mis on hõlmatud euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas.

Nõuded

Euroala reservvarad on EKP ("koondatud reservid") ja RKPde ("koondamata reservid") väga likviidsed, turukõlblikud ja krediidivõimelised nõuded mitte-euroala residentide vastu, mis on väeringustatud välisvaluutas (st muudes väeringutes peale euro), kuld, reservipositsioonid IMFis ja SDR positsioonid. Nende hulka võivad kuuluda ka tuletisinstrumentide positsioonid. Reservvarad koostatakse brutona, tasaarveldamata reservidega seotud kohustusi. RKPdelt nõutavate andmete liigendus on esitatud II lisa tabeli 3 punktis I.A.

Välisvaluutades väeringustatud eurosüsteemi varad, mis ei vasta sellele määratlusele, s.o i) nõuded euroala residentide vastu; ja ii) nõuded mitte-euroala residentide vastu, mis ei vasta likviidsuse, turukõlblikkuse ja krediidivõime kriteeriumidele, kajastatakse rahvusvaheliste reservide skeemi kirje "muud välisvaluutavarad" all (II lisa tabeli 3 punkt I.B).

Eurodes väeringustatud nõudeid mitteresidentide vastu ja osalevate liikmesriikide valitsuste välisvaluutade saldosiid ei käsitleta reservvaradena; need summad kajastatakse "muude investeeringute" all, kui nad kajastavad nõudeid mitte-euroala residentide vastu.

Vastavalt II lisa tabeli 3 punktidele II–IV esitatakse täiendavalt teave eurosüsteemi teadaolevate ja tingimuslike lühiajaliste netorahavoogude kohta, mis on seotud eurosüsteemi reservvarade ja muude välisvaluutavaradega, mis on nn "reservidega seotud kohustused".

3. Rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika

Eesmärk

Rahvusvaheline investeerimispositsioon on euroala kui terviku välisvarade ja -kohustuste aruanne rahapoliitika ja valuutaturu analüüsiks. Elkkõige aitab see kaasa liikmesriikide välise haavatavuse hindamisele ja raha hoidva sektori likviidsuse välisvara hoiuste arengute jälgimisele. See statistiline teave on kesksel kohal teiste riikide konto koostamisel euroala kvartali finantskontode all ja võib olla abiks ka maksebilansi voogude koostamisel.

Nõuded

EKP nõuab rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikat kvartali ja aasta kohta perioodi lõpu seisuga.

Rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmed vastavad võimalikult suurel määral rahvusvaheliste normidele (vt käesoleva suunise artikli 2 lõige 3). EKP koostab rahvusvahelise investeerimispositsiooni euroala kui terviku kohta. Euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni liigendus on esitatud II lisa tabelis 4.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon näitab vaatlusperioodi lõpu finantspositsioone, mille väärtust hinnatakse perioodi lõpu hindades. Positsioonide väärtus saab muutuda järgmiste tegurite tõttu. Esiteks, ühe osa väärtuse muutusest vaatlusperioodil tingivad finantstehingud, mis on toimunud ja kajastatud maksebilansis. Teiseks, osa positsioonide muutustest antud perioodi alguses ja lõpus põhjustavad näidatud finantsvarade ja -kohustuste hinnamuutused. Kolmandaks, juhul kui positsioonid ei ole väeringustatud arvestusühikutes, mida kasutatakse rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaoks, mõjutavad väärtusi ka vahetuskursi muutused muude valuutade suhtes. Lõpuks käsitletakse muid muudatusi, mis ei ole tingitud eespool toodud teguritest, "muude korrigeerimistena".

Euroala finantsvoogude ja -positsioonide nõuetekohane vastavusseviimine nõuab muutuste eristamist, mis tulenevad hinnast, vahetuskursi muutustest ja muudest korrigeerimistest.

Rahvusvahelise investeerimispositsiooni kajastamine peaks olema võimalikult lähedane maksebilansi kvartalivoogude omale. Põhimõtted, mõisted ja liigendused on kooskõlas nendega, mida kasutatakse maksebilansi kvartalivoogude puhul. Niivõrd kui võimalik, peaksid rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmed olema vastavuses muu statistikaga, näiteks rahandus- ja pangandusstatistikaga, finantsarvestusega ja riikliku arvepidamisega.

Kuu ja kvartali maksebilansi puhul nõutakse RKPdelt rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas osalevate liikmesriikide suhtes esinevate positsioonide eristamist kõigist muudest välispositsioonidest. Portfelliinvesteeringute kontodel nõutakse euroala residentide emiteeritud väärtpaberite positsioonide ja mitte-euroala residentide emiteeritud väärtpaberite positsioonide eristamist. Euroala portfelliinvesteeringute netovarade statistika koostatakse aruannetes esitatud mitte-euroala residentide emiteeritud väärtpaberite netovarade koondamisega. Euroala portfelliinvesteeringute netokohustuste statistika koostatakse kõigi riigi netokohustuste ja euroala residentide emiteeritud ja ostetud väärtpaberite netopositsioonide konsolideerimisega.

RKPdelt nõutakse kvartali- ja aastapositsioonide esitamist "otseinvesteeringute", "varadesse tehtud portfelliinvesteeringute" ja "muude investeeringute" kohta sama sektoriliigendusega nagu maksebilansi kvartalivoogude puhul.

Selleks, et EKP saaks koostada euroala portfelliinvesteeringute netokohustuste liigenduse sektorite lõikes, on nõuded RKPdele rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete kohta samad nagu maksebilansi voogude puhul, arvestades käesoleva suunise artikli 2 lõike 6 sätteid.

Rahvusvahelise investeerimispositsiooni portfelliinvesteeringute varad ja kohustused koostatakse üksnes positsiooniandmete alusel.

Alates märtsi lõpust 2008 koguvad RKPd (ja teised pädevad siseriiklikud ametiasutused, kui on) vähemalt kvartaalselt portfelliinvesteeringute varade ja kohustuste positsioonid väärtpaberite kaupa vastavalt VI lisas olevas tabelis toodud näidistele.

II LISA

NÕUTAVAD JAOTUSED

TABEL 1

Riikide kuu andmed euroala maksebilansi jaoks ⁽¹⁾

	Kreedit	Deebet	Neto
I. Jooksevkonto			
Kaubad	extra	extra	extra
Teenused	extra	extra	extra
Tulud			
Kompensatsioonid töötajatele	extra	extra	extra
Investeermistulu			
— otseinvesteeringud	extra	extra	extra
— portfelliinvesteeringud	extra		national
— muud investeeringud	extra	extra	extra
Jooksevülekanded	extra	extra	extra
II. Kapitalikonto	extra	extra	extra
	Netovarad	Netokohustused	Neto
III. Finantskonto			
Otseinvesteeringud			extra
Välismaal			extra
— Põhikapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Reinvesteeritud tulu			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Muu kapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
Andmeesitaja majanduses			extra
— Põhikapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Reinvesteeritud tulu			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Muu kapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra

	Netovarad	Netokohustused	Neto
Portfelliinvesteeringud ⁽²⁾	extra/intra	national	
Omandiväärtpaberid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iii) Mitte-RAd	extra/intra	national	
Võlaväärtpaberid	extra/intra	national	
— Völakirjad	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iii) Mitte-RAd	extra/intra	national	
— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iii) Mitte-RAd	extra/intra	national	
Tuletisinstrumentid			national
Muud investeeringud	extra	extra	extra
Rahandusasutused	extra	extra	
Valitsussektor	extra	extra	
Millest:			
Sularaha ja hoiused	extra		
RAd (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	
— Pikaajalised	extra	extra	
— Lühiajalised	extra	extra	
Muud sektorid	extra	extra	
Millest:			
Sularaha ja hoiused	extra		
Reservvarad	extra		

⁽¹⁾ extra – tehingud mitte-euroala residentidega (portfelliinvesteeringute varade ja nendega seotud tulu puhul viitab see emitentide residentsusele).

intra – euroala erinevate liikmesriikide vahelised tehingud.

national – osaleva liikmesriigi residentide kõik maksebilansitehingud/välispositsioonid (kasutatakse üksnes seoses portfelliinvesteeringute kontode kohustustega ja tuletisinstrumentide kontode netosaldogaga).

⁽²⁾ Sektorite liigendus põhineb i) euroala väliste portfelliinvesteeringu varade euroala valdajatel (extra); ja ii) euroala portfelliinvesteeringu varade ja portfelliinvesteeringute kohustuste euroala emiteerijatel (intra).

TABEL 2

Riikide kvartali andmed euroala maksebilansi jaoks⁽¹⁾

	Kreedit	Deebet	Neto
I. Jooksevkonto			
Kaubad	extra	extra	extra
Teenused	extra	extra	extra
Tulud			
Kompensatsioonid töötajatele	extra	extra	extra
Investeeringustulu			
— Otseinvesteeringud	extra	extra	extra
— Tulu põhikapitalilt	extra	extra	extra
— Tulu võlalt (intress)	extra	extra	extra
— Portfelliinvesteeringud	extra		national
— Tulu põhikapitalilt (dividendid)	extra		national
— Tulu võlalt (intress)	extra		national
— Võlakirjad	extra		national
— Rahaturuinstrumendid	extra		national
— Muud investeeringud	extra	extra	extra
Jooksevülekanded	extra	extra	extra
II. Kapitalikonto	extra	extra	extra
	Netovarad	Netokohustused	Neto
III. Finantskonto			
Otseinvesteeringud			extra
Välismaal			extra
— Põhikapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Reinvesteeringutud tulu			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Muu kapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
Andmesitaja majanduses			extra
— Põhikapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra

	Netovarad	Netokohustused	Neto
— Reinvesteeritud tulu			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
— Muu kapital			extra
i) RAd (välja arvatud keskpangad)			extra
ii) Muud sektorid			extra
Portfelliinvesteeringud ⁽²⁾	extra/intra	national	
Omandiväärtpaberid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) Valitsussektor	extra/intra	—	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
Võlaväärtpaberid	extra/intra	national	
— Võlakirjad	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
— Rahaturuinstrumendid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
Tuletisinstrumendid			national
i) Rahandusasutused			national
ii) Valitsussektor			national
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)			national
iv) Muud sektorid			national
Muud investeeringud	extra	extra	extra
i) Rahandusasutused	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
ii) Valitsussektor	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenuid	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	

	Netovarad	Netokohustused	Neto
iii) RAD (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
iv) Muud sektorid	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenu	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
Reservvarad	extra		
Rahaline kuld	extra		
SDRid	extra		
Reservi positsioon Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF)	extra		
välisvaluuta,	extra	extra	
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Rahandusasutustes	extra		
— RAdes (välja arvatud keskpankades)	extra		
— Väärtpaberid	extra		
— Põhikapital	extra		
— Völakirjad	extra		
— Rahaturuinstrumendid	extra		
— Tuletisinstrumendid	extra		
Muud nõuded	extra		

(¹) extra – tehingud mitte-euroala residentidega (portfelliinvesteeringute varade ja nendega seotud tulu puhul viitab see emitentide residentsusele).
 intra – euroala erinevate liikmesriikide vahelised tehingud.
 national – euroala erinevate liikmesriikide vahelised tehingud.

(²) Sektorite liigendus põhineb i) euroala väliste portfelliinvesteeringu varade euroala valdajatel (extra); ja ii) euroala portfelliinvesteeringu varade ja portfelliinvesteeringute kohustuste euroala emiteerijatel (intra).

TABEL 3

Eurosüsteemi kuised rahvusvahelised reservid; euroala reservidega seotud kohustused**I. Ametlikud reservvarad ja muud välisvaluutavarad (ligikaudne turuhind)****A. Ametlikud reservvarad**

- 1) Välisvaluutareservid (konverteeritavates välisvaluutades)
 - a) väärtpaberid, mille:
 - emitendi kontserni peaettevõtte asub euroalal
 - b) sularaha ja hoiused kokku
 - i) teistes RKPdes, Rahvusvaheliste Arvelduste Pangas (BIS) ja IMFis
 - ii) pankades, mille kontserni peaettevõtte asub euroalal ja asukoht on väljaspool euroala
 - iii) pankades, mille kontserni peaettevõtte asub väljaspool euroala ja asukoht on väljaspool euroala
- 2) IMFi reservi positsioon
- 3) SDRid
- 4) kuld (sealhulgas kullahoiused ja kulla vahetuslepingud)
- 5) muud reservvarad
 - a) tuletisinstrumendid
 - b) laenuid mitteresidentidele, välja arvatud pankadele
 - c) muu

B. Muud välisvaluutavarad

- a) väärtpaberid, mis ei sisaldu ametlikes reservvarades
- b) hoiused, mis ei sisaldu ametlikes reservvarades
- c) laenuid, mis ei sisaldu ametlikes reservvarades
- d) tuletisinstrumendid, mis ei sisaldu ametlikes reservvarades
- e) kuld, mis ei sisaldu ametlikes reservvarades
- f) muu

II. Teadaolevad lühiajalised välisvaluutavarade netoväljavood (nimiväärtus)

	Kokku	Tähtaegade lõikes (järelejäänud tähtaeg, kui on kohaldatav)		
		kuni 1 kuu	Üle 1 kuu ja kuni 3 kuud	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta
1. Laenuid, väärtpaberid ja hoiused välisvaluutas				
— väljavoo (-) põhiosa				
Intress				
— sissevoogu (+) põhiosa				
Intress				
2. Valuutatähtpäevatehingute ja -futuuri lühikeste ja pikkade positsioonide koond siseriikliku vääringu vastu (sealhulgas vahetuslepingute tuleviku rahavood)				
a) Lühikesed positsioonid (-)				
b) Pikad positsioonid (+)				

	Kokku	Tähtaegade lõikes (järeljäänud tähtaeg, kui on kohaldatav)		
		kuni 1 kuu	Üle 1 kuu ja kuni 3 kuud	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta
3. Muu (täpsustada)				
— tagasiostutehingutega seotud väljavood (–)				
— pöördtehingutega seotud sissevood (+)				
— kaubanduskrediit (–)				
— kaubanduskrediit (+)				
— muud maksmisele kuuluvad summad (–)				
— muud saadaolevad summad (+)				

III. Tingimuslikud lühiajalised välisvaluutavarade netoväljavood (nimiväärtus)

	Kokku	Tähtaegade lõikes (järeljäänud tähtaeg, kui on kohaldatav)		
		kuni 1 kuu	Üle 1 kuu ja kuni 3 kuud	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta
1. Tingimuslikud kohustused välisvaluutas				
a) Garantiid kohustustele lõpptähtajaga kuni 1 aasta				
b) Muud tingimuslikud kohustused				
2. Müügioptioniga emiteeritud väärtpaberid välisvaluutas (puttable bonds)				
3.1 Kasutamata, tingimusteta krediidiiniid, mille on andnud:				
a) muud siseriiklikud rahandusasutused, BIS, IMF ja muud rahvusvahelised organisatsioonid				
— muud siseriiklikud rahandusasutused (+)				
— BIS (+)				
— IMF (+)				
b) pangad ja muud finantsasutused, mille kontserni peatevõtte asub andmeesitaja riigis (+)				
c) pangad ja muud finantsasutused, mille kontserni peatevõtte asub väljaspool andmeesitaja riiki (+)				
3.2 Kasutamata, tingimusteta krediidiiniid, mis on antud järgmistele asutustele:				
a) muud siseriiklikud rahandusasutused, BIS, IMF ja muud rahvusvahelised organisatsioonid				
— muud siseriiklikud rahandusasutused (–)				
— BIS (–)				
— IMF (–)				
b) pangad ja muud finantsasutused, mille kontserni peatevõtte asub andmeesitaja riigis (–)				
c) pangad ja muud finantsasutused, mille kontserni peatevõtte asub väljaspool andmeesitaja riiki (–)				

	Kokku	Tähtaegade lõikes (järeljäänud tähtaeg, kui on kohaldatav)		
		kuni 1 kuu	Üle 1 kuu ja kuni 3 kuud	Üle 3 kuu ja kuni 1 aasta
4. Välisvaluutas optsoonide lühikeste ja pikkade positsioonide koond siseriikliku vääringu vastu				
a) Lühikesed positsioonid <ul style="list-style-type: none"> i) Ostetud müügioptsioonid ii) Emiteeritud ostuoptsioonid 				
b) Pikkad positsioonid <ul style="list-style-type: none"> i) Ostetud ostuoptsioonid ii) Emiteeritud müügioptsioonid 				
PRO MEMORIA: Optsoonid, mis on "rahas" (in-the-money)				
1) Hetke vahetuskursiga <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				
2) + 5 % (kursilangus 5 %) <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				
3) – 5 % (kursitõus 5 %) <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				
4) + 10 % (kursilangus 10 %) <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				
5) – 10 % (kursitõus 10 %) <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				
6) Muu (täpsustada) <ul style="list-style-type: none"> a) Lühike positsioon b) Pikk positsioon 				

IV. Memokirjed

1) Esitada standardse sageduse ja tähtajalisusega:

- a) vahetuskursi suhtes indekseeritud lühiajaline võlg siseriiklikus vääringus
- b) välisvaluutas vääringustatud finantsinstrumendid, mis arveldatakse muul viisil (nt siseriiklikus vääringus)
 - alusvara ostmiseta tähtpäevatehingud
 - i) lühikesed positsioonid
 - ii) pikkad positsioonid
 - muud instrumendid
- c) panditud varad
 - reservvarade koosseis
 - muude välisvaluutavarade koosseis

- d) võlakirjade laenuid ja tagasiostulepinguid
- väljalaenuid või tagasiostulepinguid, mis on näidatud punktis I
 - väljalaenuid või tagasiostulepinguid, mis ei ole näidatud punktis I
 - sisselaenuid või soetatud, mis on näidatud punktis I
 - sisselaenuid või soetatud, mis ei ole näidatud punktis I
- e) vara tuletisinstrumentides (neto, turuväärtuses)
- tähtpäevatehingud
 - futuurid
 - vahetustehingud
 - optsioonid
 - muu
- f) tuletisinstrumentid (tähtpäevatehingud, futuurid või optsioonilepingud) järelejäänud tähtajaga üle 1 aasta, mille suhtes kohaldatakse lisatagatise nõuet
- valuutatähtpäevatehingute ja -futuuride lühikeste ja pikkade positsioonide koond siseriikliku vääringu vastu (sealhulgas vahetuslepingute tuleviku rahavood)
 - i) lühikesed positsioonid
 - ii) pikad positsioonid
 - välisvaluutas optsioonide lühikeste ja pikkade positsioonide koond siseriikliku vääringu vastu
 - i) lühikesed positsioonid
 - ostetud müügioptsioonid
 - kokku lepitud ostuoptsioonid
 - ii) pikad positsioonid
 - ostetud ostuoptsioonid
 - kokku lepitud müügioptsioonid
- 2) Avaldada harvem (nt üks kord aastas):
- a) reservide jaotus vääringute lõikes (valuutagruppide lõikes)
- SDR korvi kuuluvad vääringud
 - SDR korvi mittekuuluvad vääringud

TABEL 4

Riikide kvartali andmed euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaoks ⁽¹⁾

	Varad	Kohustused	Neto
I. Otseinvesteeringud			extra
Välismaal	extra		
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu	extra		
i) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra		
ii) Muud sektorid	extra		
— Muu kapital	extra		
i) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra		
ii) Muud sektorid	extra		
Andmeesitaja majanduses		extra	
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu		extra	
i) RAd (välja arvatud keskpangad)		extra	
ii) Muud sektorid		extra	
— Muu kapital		extra	
i) RAd (välja arvatud keskpangad)		extra	
ii) Muud sektorid		extra	
II. Portfelliinvesteeringud ⁽²⁾			
Omandiväärtpaberid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) Valitsussektor	extra/intra	—	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
Võlaväärtpaberid	extra/intra	national	
— Völakirjad	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
— Rahaturuinstrumendid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
III. Tuletisinstrumendid	extra	extra	extra
i) Rahandusasutused	extra	extra	extra
ii) Valitsussektor	extra	extra	extra
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	extra
iv) Muud sektorid	extra	extra	extra

	Varad	Kohustused	Neto
IV. Muud investeeringud	extra	extra	extra
i) Rahandusasutused	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
ii) Valitsussektor	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenuid	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
iv) Muud sektorid	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenuid	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
V. Reservvarad	extra		
Rahaline kuld	extra		
SDRid	extra		
Reservi positsioon IMFis	extra		
Välisvaluuta	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Rahandusasutustes	extra		
— RAdes (välja arvatud keskpankades)	extra		
— Väärtpaberid	extra		
— Põhikapital	extra		
— Võlakirjad	extra		
— Rahaturuinstrumendid	extra		
— Tuletisinstrumendid	extra		
Muud nõuded	extra		

(¹) extra – mitte-euroala residentide positsioonid (portfelliinvesteeringute varade ja nendega seotud tulu puhul viitab see emitentide residentsusele).
 intra – euroala erinevate liikmesriikide vahelised positsioonid.
 national – osaleva liikmesriigi residentide kõik välispositsioonid (kasutatakse üksnes seoses portfelliinvesteeringute kontode kohustustega ja tuletisinstrumentide kontode netosaldogaga).

(²) Sektorite liigendus põhineb i) euroala väliste portfelliinvesteeringu varade euroala valdajatel (extra); ja ii) euroala portfelliinvesteeringu varade ja portfelliinvesteeringute kohustuste euroala emiteerijatel (intra).

TABEL 5

Riikide aasta andmed euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaoks ⁽¹⁾

	Varad	Kohustused	Neto
I. Otseinvesteeringud			extra
Välismaal	extra		
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu	extra		
i) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra		
ii) Muud sektorid	extra		
Millest:			
Noteeritud välismaa ettevõtete põhikapitali positsioonid (turuväärtus)	extra		
Noteerimata välismaa ettevõtete põhikapitali positsioonid (arvestuslik väärtus)	extra		
Memokirjed:			
Noteeritud välismaa ettevõtete põhikapitali positsioonid (arvestuslik väärtus)	extra		
— Muu kapital	extra		
i) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra		
ii) Muud sektorid	extra		
Andmeesitaja majanduses		extra	
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu		extra	
i) RAd (välja arvatud keskpangad)		extra	
ii) Muud sektorid		extra	
Millest:			
Noteeritud euroala ettevõtete põhikapitali positsioonid (turuväärtus)		extra	
Noteerimata euroala ettevõtete põhikapitali positsioonid (arvestuslik väärtus)		extra	
Memokirjed:			
Noteeritud euroala ettevõtete põhikapitali positsioonid (arvestuslik väärtus)		extra	
— Muu kapital		extra	
i) RAd (välja arvatud keskpangad)		extra	
ii) Muud sektorid		extra	
II. Portfelliinvesteeringud ⁽²⁾			
Omandiväärtpaberid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	—	
ii) Valitsussektor	extra/intra	—	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	

	Varad	Kohustused	Neto
Võlaväärtpaberid	extra/intra	national	
— Völakirjad	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
— Rahaturuinstrumendid	extra/intra	national	
i) Rahandusasutused	extra/intra	national	
ii) Valitsussektor	extra/intra	national	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra/intra	national	
iv) Muud sektorid	extra/intra	national	
III. Tuletisinstrumendid	extra	extra	extra
i) Rahandusasutused	extra	extra	extra
ii) Valitsussektor	extra	extra	extra
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	extra
iv) Muud sektorid	extra	extra	extra
IV. Muud investeeringud	extra	extra	extra
i) Rahandusasutused	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
ii) Valitsussektor	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenu	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
iv) Muud sektorid	extra	extra	
— Kaubanduskrediit	extra	extra	
— Laenu/sularaha ja hoiused	extra	extra	
— Laenu	extra		
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Muud varad/kohustused	extra	extra	
V. Reservvarad	extra		
Rahaline kuld	extra		
SDRid	extra		
Reservi positsioon IMFis	extra		
Välisvaluuta	extra		

	Varad	Kohustused	Neto
— Sularaha ja hoiused	extra		
— Rahandusasutustes	extra		
— RAdes (välja arvatud keskpankades)	extra		
— Väärtpaberid	extra		
— Põhikapital	extra		
— Võlakirjad	extra		
— Rahaturuinstrumendid	extra		
— Tuletisinstrumendid	extra		
Muud nõuded	extra		

(¹) extra – mitte-euroala residentide positsioonid (portfelliinvesteeringute varade ja nendega seotud tulu puhul viitab see emitentide residentsusele).

intra – euroala erinevate liikmesriikide vahelised positsioonid.

national – osaleva liikmesriigi residentide kõik välispositsioonid (kasutatakse üksnes seoses portfelliinvesteeringute kontode kohustustega ja tuletisinstrumentide kontode netosaldogaga).

(²) Sektorite liigendus põhineb i) euroala väliste portfelliinvesteeringu varade euroala valdajatel (extra); ja ii) euroala portfelliinvesteeringu varade ja portfelliinvesteeringute kohustuste euroala emiteerijatel (intra).

TABEL 6

Euro kui investeerimisvääringu rahvusvahelise tähtsuse analüüsiks vajalik võlaväärtpaberite statistika ⁽¹⁾

Euro	Aasta esimese/viimase 6 kuu tehingud		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national
	Juuni lõpu/detsembri lõpu positsioonid		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national
US dollar	Aasta esimese/viimase 6 kuu tehingud		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national
	Juuni lõpu/detsembri lõpu positsioonid		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national
Muud vääringud	Aasta esimese/viimase 6 kuu tehingud		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national
	Juuni lõpu / detsembri lõpu positsioonid		
	Võlaväärtpaberid	Varad	Kohustused
		extra/intra	national
		— Völakirjad	extra/intra
	— Rahaturuinstrumentid	extra/intra	national

(¹) extra – mitte-euroala residentide tehingud/positsioonid (portfelliinvesteeringute varade ja nendega seotud tulu puhul viitab see emitentide residentsusele).
 intra – euroala erinevate liikmesriikide vahelised tehingud/positsioonid.
 national – osaleva liikmesriigi residentide kõik maksebilansitehingud/välispositsioonid (kasutatakse üksnes seoses portfelliinvesteeringute kontode kohustustega ja tuletisinstrumentide kontode netosaldogaga).

TABEL 7

Riikide kvartaliandmed euroala maksebilansi jaoks geograafilises liigenduses⁽¹⁾

	Kreedit	Deebet	Neto
I. Jooksevkonto			
Kaubad	Step 3	Step 3	Step 3
Teenused	Step 3	Step 3	Step 3
Tulud			
Kompensatsioonid töötajatele	Step 3	Step 3	Step 3
Investeermistulu	Step 3	Step 3	Step 3
— Otseinvesteeringud	Step 3	Step 3	Step 3
— Portfelliinvesteeringud	Step 3		
— Muud investeeringud	Step 3	Step 3	Step 3
Jooksevülekanded	Step 3	Step 3	Step 3
II. Kapitalikonto	Step 3	Step 3	Step 3
	Netovarad	Netokohustused	Neto
III. Finantskonto			
Otseinvesteeringud			Step 3
Välismaal			Step 3
— Põhikapital			Step 3
— Reinvesteeringut tulu			Step 3
— Muu kapital			Step 3
Andmeesitaja majanduses			Step 3
— Põhikapital			Step 3
— Reinvesteeringut tulu			Step 3
— Muu kapital			Step 3
Portfelliinvesteeringud	Step 3		
Omandiväärtpaberid	Step 3		
Võlaväärtpaberid	Step 3		
— Võlakirjad	Step 3		
— Rahaturuinstrumendid	Step 3		
Tuletisinstrumendid			
Muud investeeringud	Step 3	Step 3	Step 3
i) Rahandusasutused	Step 3	Step 3	
ii) Valitsussektor	Step 3	Step 3	
— Kaubanduskrediit	Step 3	Step 3	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	Step 3	Step 3	
— Laenuid	Step 3		
— Sularaha ja hoiused	Step 3		
— Muud varad/kohustused	Step 3	Step 3	

	Netovarad	Netokohustused	Neto
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	Step 3	Step 3	
iv) Muud sektorid	Step 3	Step 3	
— Kaubanduskrediit	Step 3	Step 3	
— Laenuid/sularaha ja hoiused	Step 3	Step 3	
— Laenuid	Step 3		
— Sularaha ja hoiused	Step 3		
— Muud varad/kohustused	Step 3	Step 3	
Reservvarad			

(¹) Step 3 osutab tabelis 9 täpsustatud geograafilisele liigendusele.

TABEL 8

Riikide aastaandmed euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaoks geograafilises liigenduses ⁽¹⁾

	Varad	Kohustused	Neto
I. Otseinvesteeringud			
Välismaal	Step 3		
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu	Step 3		
— Muu kapital	Step 3		
Andmeesitaja majanduses		Step 3	
— Põhikapital ja reinvesteeritud tulu		Step 3	
— Muu kapital		Step 3	
II. Portfelliinvesteeringud			
Omandiväärtpaberid	Step 3		
Võlaväärtpaberid	Step 3		
— Võlakirjad	Step 3		
— Rahaturuinstrumendid	Step 3		
III. Tuletisinstrumendid			
IV. Muud investeeringud	Step 3	Step 3	Step 3
i) Rahandusasutused	Step 3	Step 3	
ii) Valitsussektor	Step 3	Step 3	
— Kaubanduskrediit	Step 3		
— Laenud/sularaha ja hoiused	Step 3		
— Laenud	Step 3		
— Sularaha ja hoiused	Step 3		
— Muud varad/kohustused	Step 3	Step 3	
iii) RAd (välja arvatud keskpangad)	Step 3	Step 3	
iv) Muud sektorid	Step 3	Step 3	
— Kaubanduskrediit	Step 3		
— Laenud/sularaha ja hoiused	Step 3		
— Laenud	Step 3		
— Sularaha ja hoiused	Step 3		
— Muud varad/kohustused	Step 3		
V. Reservvarad			

⁽¹⁾ Step 3 osutab tabelis 9 täpsustatud geograafilisele liigendusele.

TABEL 9

EKP geograafiline liigendus kvartali maksebilansi voogude ja aasta rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete jaoks

- Taani
- Rootsi
- Ühendkuningriik
- Euroopa Liidu institutsioonid ⁽¹⁾
- Muud EL riigid (s.o Tšehhi Vabariik, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia) ⁽²⁾
- Šveits
- Kanada
- Ühendriigid
- Jaapan
- *Offshore*-keskused ⁽³⁾
- Rahvusvahelised organisatsioonid, v.a EL institutsioonid ⁽⁴⁾
- Muud ⁽⁵⁾

TABEL 10

Euroala liikmesriikide osaks olevad territooriumid või nendega seotud riigid

Euroala osaks olevad territooriumid:

- Helgoland: Saksamaa,
- Baleari saared, Kanaari saared, Ceuta ja Melilla: Hispaania,
- Monaco, Guajaana, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Saint Pierre ja Miquelon, Mayotte: Prantsusmaa,
- Madeira, Assoorid: Portugal,
- Ahvenamaa saared: Soome.

Euroala liikmesriikidega seotud territooriumid, mis on hõlmatud muu maailmaga:

- Büsingen (ei ole Saksamaa),
- Andorra (ei ole Hispaania ega Prantsusmaa),
- Hollandi Antillid ja Aruba (ei ole Holland),
- Prantsuse Polüneesia, Uus-Kaledoonia, Wallis ja Futuna saared (ei ole Prantsusmaa),
- San Marino ja Vatikani linn (ei ole Itaalia).

⁽¹⁾ Vaata tabeli 12 osutusi. Liigendust ei ole vaja.

⁽²⁾ Liigendust ei ole vaja.

⁽³⁾ Kohustuslik ainult maksebilansi finantskonto, seonduva tulukonto ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaoks. Jooksevkonto (v.a tulu) voogude kohta *offshore*-keskuste suhtes tuleb aruanne esitada eraldi või jääkirjena. Vaata tabeli 11 osutusi. Liigendust ei ole vaja.

⁽⁴⁾ Vaata tabeli 12 osutusi. Liigendust ei ole vaja.

⁽⁵⁾ Arvutatakse jääk (riigi koguandmetest euroala maksebilansi/rahvusvahelise investeerimispositsiooni kirjes jäetakse välja eespool loetletud osapooltele vastavad summad).

TABEL 11

Offshore-keskuste loetelu EKP geograafilise liigenduse jaoks kvartali maksebilansi voogude ja aasta rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete osas

ISO codes	Eurostat + OECD Offshore financial centers
AD	Andorra
AG	Antigua ja Barbuda
AI	Anguilla
AN	Hollandi Antillid
BB	Barbados
BH	Bahrein
BM	Bermuda
BS	Bahama
BZ	Belize
CK	Cooki saared
DM	Dominica
GD	Grenada
GG	Guernsey
GI	Gibraltar
HK	Hongkong
IM	Mani saar
JE	Jersey
JM	Jamaica
KN	Saint Kitts ja Nevis
KY	Kaimanisaared
LB	Liibanon
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LR	Libeeria
MH	Marshalli Saared
MS	Monteserrat
MV	Maldiivid
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Filipiinid
SG	Singapur
TC	Turks ja Caicos
VC	Saint Vincent ja Grenadiinid
VG	Briti Neitsisaared
VI	USA Neitsisaared
VU	Vanuatu
WS	Samoa

TABEL 12

Rahvusvaheliste keskuste⁽¹⁾ loetelu EKP geograafilise liigenduse jaoks kvartali maksebilansi voogude ja aasta rahvusvahelise investimispositsiooni andmete osas

1. Euroopa Liidu institutsioonid
1.1. <i>Põhilised Euroopa Liidu institutsioonid, asutused ja üksused (v.a EKP)</i>
EIB (Euroopa Investeerimispank)
EC (Euroopa Komisjon)
EDF (Euroopa Arengufond)
EIF (Euroopa Investeerimisfond)
1.2. <i>Muud eelarvelised Euroopa Liidu institutsioonid, asutused ja üksused</i>
Euroopa Parlament
Euroopa Liidu Nõukogu
Euroopa Kohus
Kontrollikoda
Majandus- ja sotsiaalkomitee
Regioonide komitee
Muud Euroopa Liidu institutsioonid, asutused ja üksused
2. Rahvusvahelised organisatsioonid
2.1. <i>Rahvusvahelised rahandusorganisatsioonid</i>
IMF (Rahvusvaheline Valuutafond)
BIS (Rahvusvaheline Arvelduste Pank)
2.2. <i>Rahvusvahelised rahandusega mitteseotud organisatsioonid</i>
2.2.1. <i>Põhilised ÜRO organisatsioonid</i>
WTO (Maailma Kaubandusorganisatsioon)
IBRD (Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank)
IDA (Rahvusvaheline Arenguassotsiatsioon)
2.2.2. <i>Muud ÜRO organisatsioonid</i>
UNESCO (Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioon)
FAO (Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon)
WHO (Maailma Tervishoiuorganisatsioon)
IFAD (Rahvusvaheline Põllumajandusarengu Fond)
IFC (Rahvusvaheline Finantskorporatsioon)
MIGA (Mitmepoolne Investeeringute Tagamise Agentuur)
UNICEF (Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Lastefond)
UNHCR (ÜRO Pagulaste Ülemkomissari Amet)
UNRWA (ÜRO Palestiina Abiorganisatsioon)
IAEA (Rahvusvaheline Tuumaenergiaagentuur)
ILO (Rahvusvaheline Tööorganisatsioon)
ITU (Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit)

⁽¹⁾ Põhineb Euroopa Komisjoni (Eurostat) maksebilansi käsiraamatul (BoP vademecum).

2.2.3. Muud põhilised rahvusvahelised institutsioonid, asutused ja üksused (v.a EKP)
OECD (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon)
IADB (Ameerika Arengupank)
AfDB (Aafrika Arengupank)
AsDB (Aasia Arengupank)
EBRD (Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank)
IIC (Ameerika Investeerimiskorporatsioon)
NIB (Põhjamaade Investeerimispank)
IBEC (Rahvusvaheline Majanduskoostöö Pank)
IIB (Rahvusvaheline Investeerimispank)
CDB (Kariibi Arengupank)
AMF (Araabia Valuutafond)
BADEA (Banque arabe pour le développement économique en Afrique)
CASDB (Kesk-Aafrika Riikide Arengupank)
ADF (Aafrika Arengufond)
AsDF (Aasia Arengufond)
Fonds spécial unifié de développement
CABEI (Kesk-Ameerika Majandusintegratsiooni Pank)
ADC (Andide Arengukorporatsioon)
2.2.4. Muud rahvusvahelised organisatsioonid
NATO (Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon)
Euroopa Nõukogu
ICRC (Rahvusvaheline Punase Risti Komitee)
ESA (Euroopa Kosmoseagentuur)
EPO (Euroopa Patendiamet)
EUROCONTROL (Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon)
EUTELSAT (Euroopa Satelliitside Organisatsioon)
INTELSAT (Rahvusvaheline Satelliitside Organisatsioon)
EBU/UER (Euroopa Ringhäälingute Liit, European Broadcasting Union/Union européenne de radio-télévision)
EUMETSAT (Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioon)
ESO (Euroopa Lõuna Observatoorium)
ECMWF (Euroopa Keskpikkade Ilmaennustuste Keskus)
EMBL (Euroopa Molekulaarbioloogia Laboratoorium)
CERN (Euroopa Tuumauuringute Organisatsioon)
IOM (Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon)

TABEL 13

Nõuete ja tähtaegade kokkuvõte

Kirje	Esimene vaatlusperiood	Esimene ülekanne/tähtaeg	Suunise viide
Geograafiline liigendus (v.a teised investeerimisinstrumendid)			Artikli 2 lõige 4, III lisa punkt 2
Kvartali maksebilanss	2003 1. kvartalist kuni 2004 1. kvartalini	juuni lõpp 2004	II lisa, tabel 7
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2002 ja 2003	septembri lõpp 2004	II lisa, tabel 8
Teiste investeerimisinstrumendid geograafilises liigenduses			Artikli 2 lõige 4, III lisa punkt 2
Kvartali maksebilanss	2004 1. kvartalist kuni 2005 2. kvartalini	septembri lõpp 2005	II lisa, tabel 7
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2003 ja 2004	septembri lõpp 2005	II lisa, tabel 8
Kvartali rahvusvaheline investeerimispositsioon	2003 4. kvartalist kuni 2004 3. kvartalini	detsembri lõpp 2004	Artikli 3 lõige 4
Portfelliinvesteering väärtpaperite kaupa (s-b-s)			
Kvartali rahvusvaheline investeerimispositsioon	2007 4. kvartali positsioon	märtsi lõpp 2008	Artikli 2 lõige 6
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2007	septembri lõpp 2008	Artikli 2 lõige 6
Portfelliinvesteeringu (intra) varad emitendi sektori kaupa			Artikli 2 lõige 3
Kuu maksebilanss	jaanuarist kuni aprillini 2006	juuni 2006	II lisa tabel 1
Kvartali maksebilanss	1. kvartal 2006	juuni lõpp 2006	II lisa tabel 2
Kvartali rahvusvaheline investeerimispositsioon	4. kvartal 2005 ja 1. kvartal 2006	juuni lõpp 2006	II lisa tabelid 4-5
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2005	septembri lõpp 2006	II lisa tabelid 4-5
Välismaise otseinvesteeringu täiendav liigendus omandiväärtpaperite väärtuse kaupa			III lisa punkt 1.3
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2004 ja 2005	septembri lõpp 2006	II lisa tabel 5 ja III lisa tabel 1
Tükeldatud laenud/hoiused			
Kuu maksebilanss	jaanuar ja veebruar 2004	aprill 2004	II lisa tabel 1
Kvartali maksebilanss	1. kvartal 2004	juuni lõpp 2004	II lisa tabel 2
Kvartali rahvusvaheline investeerimispositsioon	2003 4. kvartalist kuni 2004 3. kvartalini	detsembri lõpp 2004	II lisa tabel 4
Aasta rahvusvaheline investeerimispositsioon	2003	septembri lõpp 2004	II lisa tabel 5

Kirje	Esimene vaatlusperiood	Esimene ülekanne/tähtaeg	Suunise viide
Võlaväärtpaberid vääringute kaupa (EUR/mitte-EUR)			artikli 3 lõige 6
Kuue kuu tehingud	juuli–detsember 2004	juuni lõpp 2005	II lisa tabel 6
Juuni lõpu/detsembri lõpu positsioonid	2004	juuni lõpp 2005	II lisa tabel 6
Võlaväärtpaberid vääringute kaupa (EUR/USD/muud vääringud)			artikli 3 lõige 6
Kuue kuu tehingud	juuli–detsember 2007	juuni lõpp 2008	II lisa tabel 6
Juuni lõpu/detsembri lõpu positsioonid	2007	juuni lõpp 2008	II lisa tabel 6

III LISA

Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas ning rahvusvaheliste reservide skeemis kasutatavad põhimõtted ja mõisted

Euroala sisuka koondvälisstatistika koostamiseks on määratletud põhimõtted ja mõisted maksebilansi statistika (tulu-, kapitali- ja finantskonto), rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika ja rahvusvaheliste reservide skeemi valdkonnas. Need põhimõtted ja mõisted põhinevad Euroopa Keskpanga (EKP) nõukogu poolt heakskiidetud niinimetatud rakendus-paketil (juuli 1996) ja täiendavatel dokumentidel. Nende põhimõtete ja mõistete formuleerimisel on kasutatud kehtivaid rahvusvahelisi norme, nagu Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) maksebilansi käsiraamatu viies taastrükk (edaspidi "BPM5") ja IMFi/Rahvusvaheliste Arvelduste Panga rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse skeem. Kõige tähtsamad ühtlustamise ettepanekud on loetletud allpool kooskõlas EKP metodoloogiliste märkustega "Balance of payments and international investment position of the euro area (including reserves)" kohta, mis on avaldatud EKP veebilehel: <http://www.euro.ecb.int> EKP avaldatud *European Union balance of payments/international investment position statistical methods* ("Euroopa Liidu maksebilansi/rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika meetoodika", edaspidi "B.o.P. Book") 2. ja 3. peatükk sisaldavad täiendavaid juhiseid. Seda korrigeeritakse igal aastal ja see on kättesaadav nii veebilehel kui trükitud kujul.

1. Valitud kirjete põhimõtted ja mõisted**1.1. Investeerimistulu (vt ka B.o.P. Book punkt 3.4)**

Investeerimistulu hõlmab euroala residentide omandis olevatest mitte-euroala finantsvaradest tulenevat tulu (kreediti) ja vastupidi, mitte-euroala residentide omanduses olevatest euroala finantsvaradest tulenevat tulu (deebet). Kui (kapitali)osaluselt saadav kasum ja kahjum on eraldi tuvastatavad, ei liigitata neid investeerimistuluna, vaid investeeringu väärtuse muutusena turuhinna muutuse tõttu.

Investeerimistulu hõlmab tulu, mis saadakse otseinvesteeringutest, portfelliinvesteeringutest ja muudest investeeringutest ning eurosüsteemi reservvaradest. Intressimäära tuletisinstrumentidega seotud netorahavood kajastatakse siiski "tuletisinstrumentide" all finantskontol. Reinvesteeritud tulu kajastatakse "otseinvesteeringute tulu" all. See on määratletud otseinvesteeriija osana otseinvesteeringuettevõtte teenitud konsolideeritud kogukasumist antud vaatlusperioodil (pärast maksude, intressi ja väärtuse languse arvestamist) miinus vaatlusperioodil väljamaksmisele kuuluvad dividendid, isegi kui dividendid on seotud eelmistel perioodidel teenitud kasumiga.

Maksebilansi kuu ja kvartaliandmete nõuded on peaaegu identsed BPM5-s määratletud IMFi standardkomponentidega. Peamiseks erinevuseks on, et EKP ei nõua otseinvesteeringute põhikapitalilt saadava tulu liigendust jaotatud ja jaotamata kasumiks.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt (see ei ole nõutav kuuandmete puhul). Dividendid kajastatakse selle kuupäeva seisuga, mil nad kuuluvad väljamaksmisele. Reinvesteeritud tulu kajastatakse perioodil, mil see teenitakse.

1.2. Kapitalikonto (vt ka B.o.P. Book punkt 3.6)

Kapitalikonto hõlmab kapitaliülekandeid ja mittetoodetud mittefinantsvarade soetamisi/realiseerimisi. Jooksevülekanded kajastatakse jooksevkonto all. Kapitaliülekannete koosseisu kuuluvad i) põhivara omandiõiguse ülekanded; ii) põhivara soetamise või realiseerimisega seotud või sellest tingitud kapitali ülekanded ja iii) võlausaldajate poolt kohustuste tühistamine ilma tasu vastu saamata. Kapitaliülekanded võivad olla rahalises või mitterahalises vormis (näiteks võlgade kustutamine). Jooksev ja kapitaliülekannete vaheline praktiline erinevus põhineb ülekande kasutamisel saajariigis. Mittetoodetud mittefinantsvarade soetamine/realiseerimine hõlmab peamiselt immateriaalseid varasid nagu patendid, rendi-/liisingepingud või muud ülekantavad lepingud. Kapitalikonto selle kirje all kajastatakse üksnes selliste varade ost/müük, mitte nende kasutus.

Kui kapitalikonto IMFi standardkomponendid hõlmavad jaotust "valitsussektoriks" ja "muudeks sektoriteks" (koos täiendava liigendusega), siis EKP koostab üksnes kindlasummalise kapitalikonto ilma liigenduseta.

1.3. Otseinvesteeringud (vt ka B.o.P. Book punkt 3.7)

Otseinvesteeringud on rahvusvaheliste investeeringute liik, mis kajastab ühes majanduses residentiks oleva üksuse eesmärgi saavutada püsiv majandushuvi muus majanduses residentiks olevas ettevõttes. Euroala maksebilansi/rahvusvahelise investeerimispositsiooni puhul kohaldatakse otseinvesteeringu suhte, st püsiva majandushuvi olemasolu määramiseks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega (IMF) "10% osaluse kriteeriumit". Selle kriteeriumi alusel saab esineda otseinvesteeringu suhte mitme seotud ettevõtte vahel, olenemata sellest, kas seos on ühe või mitme ahelana. See saab laieneda ka otseinvesteeringu ettevõtte tütar- ja sidusettevõtetele, alltütar- ja sidusettevõtetele. Kui otseinvesteering on kindlaks tehtud, kajastatakse kõik edasised finantsvood/positsioonid seotud üksuste vahel/suhtes otseinvesteeringu tehingute/positsioonidena.⁽¹⁾

IMFi normide ja Eurostat/OECD suuniste kohaselt kajastatakse euroala otseinvesteeringu suhteid valdussuhte põhimõttel (*directional principle*), mis tähendab seda, et euroala residentist otseinvestori ja mitteeuroala otseinvesteeringu ettevõtete vahelised finantstehingud liigitatakse "otseinvesteeringutena välismaal". Vastupidi, residentist otseinvesteeringu ettevõtete ja mitteeuroala otseinvesteeringu ettevõtete vahelised finantstehingud liigitatakse euroala maksebilansi "otseinvesteeringud andmeesitaja majanduses" kirje alla.

Otseinvesteeringute alla kuuluvad põhikapital, reinvesteeringutud tulu ja "muu kapital", mis on seotud mitmesuguste võla- ja võlaühendustega ettevõtete vahel. Põhikapital hõlmab ka filiaalide, tütar- ja sidusettevõtete põhikapitali. Reinvesteeringutud tulu koosneb vastaskirjast otseinvestori osa kohta tulust, mida tütar- või sidusettevõtte ei jaota dividendidena, ja filiaalide tulust, mida ei kanta üle otseinvestorile ja mis kajastatakse "investeeringutulu" all. "Muu kapital" hõlmab kõiki seotud ettevõtete vahelisi finantstehinguid (kapitali sisse ja väljalasamine) – sealhulgas võlaväärtpabereid ja tarnija krediiti (st kaubanduskrediiti) – otseinvestorite ja tütar- ja sidusettevõtete, filiaalide, sidusettevõtete vahel.

Otseinvesteeringute positsioonide väärtuse hindamiseks soovitatakse rahvusvaheliselt kasutada turuhindu. Seda lähenemist kohaldatakse põhikapitali positsioonide hindamisel börsidel noteeritud otseinvesteeringu ettevõtjate puhul. Vastupidisel juhul, otseinvesteeringute puhul noteerimata ettevõtetesse hinnatakse aktsiakapitali väärtust raamatupidamises kajastatud väärtuse alusel, kasutades ühist määratlust, mis hõlmab järgmisi raamatupidamiskirjeid:

- i) sissemakstud kapital (välja arvatud omaaktsiad ja kaasa arvatud aazio);
- ii) igat liiki reservid (sealhulgas investeerimistoetused, kui raamatupidamisalastes juhendites käsitletakse neid ettevõtte reservidena); ja
- iii) jaotamata kasum pärast kahjumi mahaarvamist (sealhulgas jooksva aasta tulemused).

Memokirjetena on nõutavad sama ühist määratlust kasutades raamatupidamislikud väärtused ka otseinvesteeringu ettevõtjate põhikapitali positsioonide osas.

EKP/komisjoni (Eurostat) välismaiste otseinvesteeringute rakkerühma ühise töö tulemusel anti mõned soovitusel, mille eesmärgiks oli meetodika ja tavade ühtlustamine liikmesriikides. Peamised soovitusel on kokku võetud tabelis 1.

1.4. Portfelliinvesteeringud (vt ka B.o.P. Book punkt 3.8)

Euroala portfelliinvesteeringute konto sisaldab i) omandiväärtpabereid ja ii) võlaväärtpabereid võlakirjade ja rahaturuinstrumentide kujul, kui neid ei liigitata otseinvesteeringuteks või reservvaradeks. *Tuletisinstrumentid*, samuti *tagasiostulepingud* ja *väärtpaberite väljalasamine* ei kuulu portfelliinvesteeringute hulka.

Kirje "omandiväärtpaberid" hõlmab kõiki instrumente, mis esindavad nõudeid kapitaliettevõtete jääkväärtuse vastu pärast kõikide võlausaldajate nõuete rahuldamisest. Aktsiad, osad, eelisaktsiad, osalustõendid ja muud sarnased dokumendid tähendavad põhikapitali omandamist. Need hõlmavad ka kollektiivsete investeerimisasutuste, näiteks investeerimisfondide, aktsiatehinguid/-positsioone.

⁽¹⁾ Erandid puudutavad tuletisinstrumentide tehinguid/positsioone seotud ettevõtete vahel, mille kajastamises pigem kategooria "tuletisinstrumentid" all kui "otseinvesteeringute/muu kapitali" all lepitati kokku euroala tasandil.

Võlakirjad on väärtpaberid, mis on emiteeritud esialgse kustutusajaga üle ühe aasta ja mis annavad valdajale tavaliselt i) tingimusteta õiguse kindlale rahalisele tulule või lepinguga kindlaksmääratud muutuvale rahalisele tulule (intressi maksmine sõltub võlgniku tulust); ja ii) tingimusteta õiguse kindlale summale põhiosa tagasimaksmisel kindlaksmääratud kuupäeval või kuupäevadel.

Erinevalt võlakirjadest on rahaturuinstrumentid väärtpaberid, mis on emiteeritud esialgse kustutusajaga kuni üks aasta. Üldiselt annavad nad valdajale tingimusteta õiguse saada määratud, kindla rahasumma kindlaksmääratud kuupäeval. Nende instrumentidega kaubeldakse tavaliselt alakursiga reguleeritud turgudel; alakurs sõltub intressimäärast ja kustutus-päevani jäänud ajast.

Portfelliinvesteeringute ja investeerimisandmete kogumise süsteemide rakkerühma aruandele järgnesid siseriiklikud uuringud võimaluse kohta koguda andmeid väärtpaberite kaupa euroala põhisel. Neid uuringuid teostasid tollased 15 liimesriiki ja lepitati kokku koguda vähemalt kvartaalseid andmeid portfelliinvesteeringute positsioonide kohta euroalal väärtpaberite kaupa. Selle kokkuleppega kehtestati neli mudelit portfelliinvesteeringute statistika kogumiseks, nagu on osutatud VI lisa tabelis.

Euroala portfelliinvesteeringute netokohustuste sektorite kaupa liigenduse osas on nõuded rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete jaoks samad, mis maksebilansi voogude jaoks.

Portfelliinvesteeringute tehingute kajastamine euroala maksebilansis toimub hetkel, kui euroala võlausaldajad või võlgnikud kirjendavad nõude või kohustuse oma raamatupidamises. Tehingud kajastatakse saadud või makstud tegelikus hinnas, millest on maha arvatud teenustasud ja kulud. Seega võetakse kupongväärtpaberite puhul arvesse intress, mis on kogunenud alates viimasest intressimaksest, ning alakursiga emiteeritud väärtpaberite puhul intress, mis on kogunenud alates emiteerimisest. Kogunenud intressi arvestamine on nõutav kvartaalse maksebilansi finantskonto ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni puhul; sama käsitus on eelistatav kuise maksebilansi puhul; nendel kvartali (ja kuu) finantskonto kirjetel peavad olema vastaskirjed vastaval tulukontol.

1.5. Tuletisinstrumentid (vt ka B.o.P. Book punkt 3.9)

Tuletisinstrumentid on finantsinstrumentid, mis on seotud konkreetse finantsinstrumenti, indikaatori või kaubaga ja mille kaudu saab finantsturgudel kaubelda konkreetsete finantsriskide enestega. Tehinguid tuletisinstrumentidega käsitatakse pigem eraldi tehingutena kui lahutamatu osana nende aluseks olevate tehingute väärtusest, millega nad seotud on.

Opsioonide, futuuride, vahetuslepingute, valuutatähtpäevatehingute, krediitituletisinstrumentide ja inkorporeeritud tuletisinstrumentidega seotud tehingud ja positsioonid kajastatakse maksebilansis, rahvusvahelistes reservides ja rahvusvahelises investeerimispositsioonis. Praktilistel põhjustel ei eristata inkorporeeritud tuletisinstrumente alusinstrumentidest, millega nad on seotud.

Kooskõlas viimase rahvusvahelise lepinguga kajastatakse intressimäära tuletisinstrumentide netorahavood tuletisinstrumentidena ja mitte investeerimistuluna. Krediitituletisinstrumentide konkreetsete instrumentide liigitus tuleb otsustada igal üksikjuhul eraldi.

Esialgse marginaali makseid käsitatakse hoiuste muutustena ja need tuleks kajastada "muude investeeringute" all, kui need on tuvastatavad. Kõikumise marginaali maksete käsitamine sõltub kõikumise marginaali vormist: optsoonilaadseid kõikumise marginaale käsitatakse põhimõtteliselt hoiuste muutustena ja need tuleks kajastada "muude investeeringute" all, kui need on tuvastatavad. Futuurilaadse kõikumise marginaali makseid käsitatakse põhimõtteliselt tehingutena tuletisinstrumentidega ja need tuleks kajastada "tuletisinstrumentide" all.

Opsioonide puhul kajastatakse kogu preemia (st opsioonide ostu-/müügihind ja seotud teenustasud).

Tuletisinstrumentide väärtuse hindamine peaks toimuma turuhinna alusel.

Tuletisinstrumentide tehingute kajastamine toimub perioodil, kui euroala võlausaldajad või võlgnikud kirjendavad nõude või kohustuse oma raamatupidamises. Praktiliste probleemide tõttu, mis on seotud varade ja kohustuste rahavoogude eristamisega teatavate tuletisinstrumentide puhul, kajastatakse kõik tuletisinstrumentide tehingud euroala maksebilansis netona. Tuletisinstrumentide varade ja kohustuste positsioonid kajastatakse rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas brutona, välja arvatud need tuletisinstrumentid, mis kuuluvad reservvarade kategooriasse, mis kajastatakse netona.

1.6. Muud investeeringud (vt ka B.o.P. Book punkt 3.10)

Muud investeeringud on määratletud ülejäägina, mis hõlmab kõiki finantstehinguid, mis ei kuulu otseinvesteeringute, portfelliinvesteeringute, tuletisinstrumentide ja reservvarade kategooria alla.

Muude investeeringute alla kuuluvad kaubanduskrediit, laenu, sularaha ja hoiused ning muud varad/muud kohustused. See sisaldab ka vastaskirjeid tekkepõhise tulu jaoks "muude investeeringute" alla liigitatud instrumentidelt.

Kaubanduskrediit sisaldab nõudeid või kohustusi, mis tulenevad vastavalt euroala tarnijate või ostjate poolt otsesest krediidi andmisest kauba ja teenuse tehinguteks, ning ettemakseid selliste tehingutega seotud lõpetamata (või ootel oleva) töö eest.

Laenu/valuuta ja hoiused sisaldavad järgmiste finantsinstrumentide tehinguid/positsioone: laenu – s.o finantsvara, mis tekib rahaliste vahendite otsese väljalaenamisega võlausaldaja (laenuandja) poolt võlgnikule (laenusajale), mille puhul laenuandja ei saa tagatist või saab dokumendi või instrumendi, mis ei ole vabalt võõrandatav, tagasiostulaadsed tehingud, valuuta ja hoiused. Sii kuuluvad muu hulgas ka laenu kaubanduse finantseerimiseks, muud laenu ja ettemaksed (sealhulgas hüpoteegid) ja kapitalirendilepingud. Vahetegu "laenu" ja "sularaha ja hoiuste" vahel põhineb laenusaja olemusel. See viitab, et varade poolel tuleb euroala raha hoidva sektori poolt euroalavälisetele pankadele raha andmist liigitada "hoiusteks" ja euroala raha hoidva sektori poolt euroalavälisetele mittepankadele (s.o üksused, mis ei ole pangad) raha andmist liigitada "laenuks". Kohustuste poolel tuleb euroala mittepankade poolt (s.o mitte-RA) võetud raha alati liigitada "laenuks". Lõpuks viitab see vahetegu, et kõiki euroala RAsid ja välispanku puudutavad tehingud tuleb liigitada "hoiusteks".

Kõiki tagasiostu tüüpi tehinguid, st tagasiostulepinguid, müügi/tagasiostu tehinguid ja väärtpaperite väljalaenamist (sularaha tagatisel), käsitletakse euroala maksebilansis/rahvusvahelises investimispositsioonis tagatud laenu, mitte väärtpaperite suunatud ostuna/müügina, ja kajastatakse "muude investeeringute" all tehingu teinud euroala residentide sektori all. See käsitus, mis on ühtlasi kooskõlas pankade ja muude finantsasutuste raamatupidamistavaga, kajastab eeldatavalt paremini nende finantsinstrumentide majanduslikku põhjendust.

Muud varad/muud kohustused hõlmavad kõiki kirjeid peale kaubanduskrediidi, laenu ning sularaha ja hoiuste.

"Muude investeeringute" euroala sektor "eurosüsteem" sisaldab eurosüsteemi netopositsioone mitteosalevate liikmesriikide riikide keskpankade (RKPde) suhtes seoses TARGET-süsteemi toimimisega. Need Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) sisesed eurodes väeringustatud saldod/kontod on võrreldavad liikumistega rahaloomeasutuste (RAde) nostro-/vostrokontodel ning seega esitatakse need EKP-le netopõhiselt kohustuste all.

"Omandiõiguse ülemineku", "arveldamise aja" ja "maksmise aja" põhimõtted vastavad kõik IMFi normidele.

Võrreldes BPM5 standardkomponentidega, on muudatus ka liigenduses (st esmatahtis on sektor). See sektoriteks jaotus on vastavuses BPM5 jaotusega, kus esmatahts on instrumendid. Maksebilansi kuuandmete puhul on nõutav lühiajaliste ja pikaajaliste rahavoogude eristamine RA sektoris. Sarnaselt BPM5-ga eristatakse sularaha ja hoiused laenudest ja muudest investeeringutest.

1.7. Reservvara (vt ka B.o.P. Book punkt 3.11)

Euroala reservvarad koosnevad eurosüsteemi reservvaradest, st EKP ja RKPde reservvaradest.

Reservvarad peavad i) olema eurosüsteemi asjaomase rahandusasutuse või RKP tõhusa kontrolli all ja ii) olema väga likviidsed, turukõlblikud ja krediidivõimelised eurosüsteemi nõuded mitte-euroala residentide vastu, mille väering ei ole euro, kuld, reservi positsioonid IMFis või eriarveldusühikud (SDRid).

See määratlus välistab selgesõnaliselt euroala residentide vastu olevate välisvaluutanõuete ning mitte-euroala residentide vastu olevate euronõuete käsitlemise reservvaradena nii riigi kui ka euroala tasandil. Sarnaselt ei sisalda euroala reservvarade määratlus keskvalitsuste ja/või riigikassade välisvaluuta positsioone kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu institutsioonilise korraga.

EKP reservvaradeks on varad, mis on koondatud kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 30 ja mida käsitletakse seega EKP otsese ja reaalse kontrolli all olevana. Niikaua kui täiendavat omandiõiguse üleandmist ei toimu, on RKPde hoitavad reservvarad nende otsese ja reaalse kontrolli all ning neid käsitletakse iga üksiku RKP reservvaradena.

Eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide tehingute esituses tuuakse kuu tehingute kohta välja kogusumma. Täiendavad üksikasjad eurosüsteemi tehingute kohta kullaga, välisvaluutaga, SDRide positsioonidega ja reservi positsiooniga IMFis tehakse kättesaadavaks kvartaalselt vastavalt BPM5 standardkomponentidele. Kooskõlas hiljutise IMFi soovitusel selles valdkonnas esitatakse tuletisinstrumentid eraldi kategooriana.

Eurosüsteemi reservid koostatakse brutopõhiselt, tasaarveldamata reservidega seotud kohustusi (välja arvatud need reservvarad, mis kuuluvad allkategoriat "tuletisinstrumentid" alla, mis kajastatakse netopõhiselt).

Väärtuse hindamise aluseks on turuhinnad, kasutades i) tehingute puhul tehingu toimumise ajal valitsevaid turuhindu ja ii) positsioonide puhul vastava perioodi lõpu sulgemise turu keskmisi hindu. Tehingu toimumise ajal valitsevaid turu vahetuskursse ja perioodi lõpu sulgemise turu keskmisi hindu kasutatakse vastavalt välisvaluutas vääringustatud varadega tehtud tehingute ja nende positsioonide konverteerimiseks eurodeks.

Tulu reservvaradelt tuleb kajastada ilma detailsema eristusega investeerimistulu konto "muud investeeringud" all, sealhulgas intressitulu võlaväärtpaberite reservipositsioonidelt, ja tekkepõhiselt vähemalt kvartaalselt.

Seisukoht, et kasutatavad reservid võivad olla tähtsamaks näitajaks riigi võime kohta täita välisvaluutakohustusi kui brutoreservid, mida näidatakse maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas, on hakanud laiemalt levima ning on kajastatud IMFi dokumendis "Special Data Dissemination Standard" ("Andmelevi eristandard"). Kasutatavate reservide arvutamiseks tuleb brutoreserve puudutavaid andmeid täiendada teabega muude välisvaluutavarade ja reservidega seotud kohustuste kohta. Vastavalt sellele täiendatakse kuuandmeid eurosüsteemi (bruto)reservvarade kohta teabega, mis puudutab muid välisvaluutavarasid ning teadaolevaid ja võimalikke lühiajalisi rahavoogusid brutoreservvarade suhtes, mis on liigitatud vastavalt järelejäanud tähtajale. Lisaks nõutakse ühe kvartali hilinemisega brutoreservvarade kohta ka valuutade jaotust, mis on nomineeritud SDR valuutades (kokku) ja muudes valuutades (kokku).

Üksikute konkreetsete kirjade osas peaksid rahalise kulla positsioonid jääma muutumatuks kõikides tagasipööratavates tehingutes kullaga (kulla vahetuslepingud, tagasiosutehingud, laenud ja hoiused). Välisvaluutas vääringustatud väärtapaberitega tehtud tagasiosutehingute tulemuseks on laenuvõtva RKP reservvarade kogusumma suurenemine, kuna tagasiosutetud väärtapaberid jäävad endiselt bilanssi; pöördtehingute puhul ei kajasta laenuandev rahandusamet muutu reservvarade kogusummas, kui mitteresidentid vastaspooleks on muu rahandusamet või finantsamet, sest nõuet laenuvõtja vastu käsitletakse sel juhul reservvarana.

2. Geograafilise jaotuse rakendusmeetodid

Geograafilise jaotusega maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika koostamisega seotud raskused lahendab astmeline meetod. See meetod hõlmab kolme astet andmeid puudutavate nõuete täitmiseks ning iga järgmine aste on eelmisest rangem.

Step 1: Koostamismeetod euroala tasandil: riigi kõigi netotehingute/-positsioonide liitmine.

Step 2: Koostamismeetod euroala tasandil: mitteresidentidega tehingute/positsioonide eraldi liitmine krediidite ja deebetite või netovarade ja netokohustuste (maksebilanss)/varade ja kohustuste (rahvusvaheline investeerimispositsioon) osas.

Andmeid puudutavad nõuded RKP tasandil: euroala ja mitte-euroala residentide vaheliste tehingute/positsioonide andmete eraldi kogumine vastavalt sätestusele II lisas (tabelid 1, 2, 4 ja 5).

Step 3: Koostamismeetod euroala tasandil ja andmeid puudutavad nõuded RKP tasandil: sarnane Step 2-ga, lisatud geograafiline jaotus mitte-euroala tehingute/positsioonide lõikes. Step 3 on vajalik üksnes kvartaalse maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika puhul vastavalt sätestusele II lisa (tabelid 7 ja 8).

Andmeid puudutavad nõuded RKP tasandil: euroala residentide ja lisa II (tabelites 9 kuni 12) esitatud kokkulepitud partnerriikide/-piirkondade loetellu kuuluvate riikide residentide vaheliste tehingute/positsioonide andmete eraldi kogumine.

3. Euroala agregaatide liigitus institutsioonilise sektori lõikes (vt ka B.o.P. Book punkt 3.1.6)

Euroala koondnäitajate sektoriteks liigendus hõlmab rahandusasutusi, valitsemissektorit, RASid ja muid euroala sektoreid.

Rahandusasutused

Euroala statistika "rahandusasutuste" sektor hõlmab eurosüsteemi.

Valitsussektor

Euroala statistika "valitsemissektor" vastab antud sektori määratlusele SNA 93-s ja ESA 95-s ning seega hõlmab järgmisi üksusi:

- keskvalitsus,
- riigi/regionaalne valitsus,
- kohalik omavalitsus,
- sotsiaalkindlustusfondid.

RAAd, välja arvatud rahandusasutused

Sektor "RAAd, välja arvatud rahandusasutused" langeb kokku rahandus ja pangandusstatistika RA sektoriga (välja arvatud rahandusasutused). See hõlmab järgmise:

- i) ühenduse õigusaktidega määratletud krediidasutused, st ettevõtted, kelle tegevusala on avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite vastuvõtmine (sealhulgas tulud panga võlakirjade müügist avalikkusele) ning oma arvel ja nimel laenuandmine; ja
- ii) kõik teised residentidest finantsasutused, kelle tegevusala on üksustelt, välja arvatud RAAd, hoiuste ja/või nende lähedaste asendajate vastuvõtmine ning (vähemalt majanduslikus mõttes) oma arvel ja nimel laenuandmine ja/või väärtpaberitesse investeerimine.

Muud sektorid

Euroala statistika kategooria "muud sektorid" hulka kuuluvad erinevad institutsioonilised üksused, peamiselt:

- i) muud finantsasutused, mis ei kuulu RA määratluse alla, nagu näiteks kollektiivsed investeerimisasutused, mida ei käsitleta rahaturufondidena, kinnisvarasse investeerivad asutused, väärtpaberidiilerid, hüpoteegikrediidasutused, kindlustusseltsid, pensionifondid ja finantsvahenduse abiettevõtted; ja
- ii) mittefinantsasutused, nagu näiteks avaliku ja erasektori mittefinantsettevõtted, kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid ja kodumajapidamised.

Mitte-RAAd

Euroala statistika kategooria "mitte-RAde sektorid" hulka kuuluvad sektorid i) "valitsemissektor" ja ii) "muud sektorid".

TABEL 1
Soovitud seoses välismaiste otseinvesteeringute tehingutega, sh seonduvad tulud ja positsioonid ⁽¹⁾

Tähtsus	Tegevus
Lühiajaline	
Suur	<ul style="list-style-type: none"> — Kõiki kaudseid välismaiste otseinvesteeringute ⁽²⁾ suhteid tuleks käsitleda põhimõtteliselt kooskõlas rahvusvahelise statistikastandardi tõlgendamisega, mida käsitleb välismaiste otseinvesteeringute rakkorühma aruande peatükk 1 — Kõik (kaudsed) välismaiste otseinvesteeringute tehingud/positsioonid tuleks geograafiliselt siduda vahetu sidus- või emaaettevõttega ⁽²⁾, ⁽³⁾ — Kõik liikmesriigid peaksid alustama välismaiste põhikapitali tehtud otseinvesteeringute ja reinvesteeriitud tulu koostamist välismaiste otseinvesteeringute vaatluste tulemuste alusel (koguda vähemalt kord aastas) ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾ — Välismaised otseinvesteeringute positsioonid põhikapitali osas tuleks koguda eraldi noteeritud (nii raamatupidamislik kui ka turuväärtus) ja noteerimata ettevõtete osas
Väike	<ul style="list-style-type: none"> — Sissemaksed, et katta kahjumit otseinvesteeringuettevõtjas tuleb kajastada finantskontol
Keskmise pikkusega	
Suur	<ul style="list-style-type: none"> — Reinvesteeriitud tulu kirjendamisel peaksid kõik liikmesriigid kasutama põhimõtet "Current Operating Performance Concept" ⁽⁶⁾ — Muud kapitalikomponendid tuleb liigitada kooskõlas välismaiste otseinvesteeringute rakkorühma aruande soovitusetega
Keskmise pikkusega	
Keskmine	<ul style="list-style-type: none"> — Erakorralise kapitalitulu dividendimaksed tuleks kajastada finantskontol (seega ei mõjuta see reinvesteeriitud tulu arvutamist)
Pikaajaline	
Suur	<ul style="list-style-type: none"> — Kaudsed välismaiste otseinvesteeringute suhted peaksid hõlmama vähemalt kas i) kaudsed seosed üle 50 % omandiõigusega; või ii) otsesed ja kaudsed seosed üle 10 % omandiõigusega, mida arvutatakse omandiõiguse ahela järgnevaid seosed arvestades

⁽¹⁾ 2003. aasta lõpu seisuga.

⁽²⁾ See soovitus peab eelkõige silmas kohaldatavat meetodikat, mitte vajadust hõlmata kaudseid seoseid. Vt ka pikaajalist tegevust seoses kaudsete välismaiste otseinvesteeringute suhete hõlmamisega praktikas.

⁽³⁾ See soovitus on kohaldatav ainult reinvesteeriitud tulu (rahavood) ja välismaiste põhikapitali tehtud otseinvesteeringute positsioonide osas. Et mõista paremini moonutus, mida muud kriteeriumid võiks kaasa tuua, vt välismaiste otseinvesteeringute rakkorühma aruande peatükk 2.

⁽⁴⁾ Erandid kehtivad esimese rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta (esitada T+9) ja kinnisvarase investeeingu osas. Järgmisest lubamatust tegevusest tuleks loobuda: i) hindamiskriteeriumide valiku (turuväärtus või raamatupidamise väärtus) jäätmine andmeesitajatele; ja ii) jooksva inventari meetodi/maksebilansi voogude akumulereimise kohaldamine positsioonide koostamiseks.

⁽⁵⁾ Kahepoolelt määratava üleminekuperioodi jooksul võetakse vastu hinnang uute nõuete osas kokkulepitud tähtsaja jooksul

⁽⁶⁾ Vaheteks tavalise ja erakorralise tulu ja kahju vahel, võivad liikmesriigid keskenduda vähemale arvule ettevõtetele (suurimad ja/või valdusettevõtted).

IV LISA

Andmete edastamine Euroopa Keskpangale

Riikide keskpangad (RKPd) kasutavad Euroopa Keskpanga (EKP) nõutud statistilise teabe elektrooniliseks edastamiseks telekommunikatsioonivõrgul "ESCB-Net" põhinevaid Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) võimalusi. EKPSi kogu andmevahetuse puhul kasutatakse ühetaolist andmete mudelit. Selliseks elektrooniliseks statistilise teabe vahetamiseks on välja töötatud statistiline sõnumivorming GESMES/TS. See nõue ei takista muude vahendite kasutamist EKP-le statistilise teabe edastamiseks, kui varulahendusena on nii kokku lepitud.

RKPd järgivad allpool loetletud soovitusi, et tagada andmete edastamise rahuldav toimimine.

— Täielikkus: RKPd esitava kogu nõutava andmerea struktuuri ulatuses. Andmeridade mitteesitamist või puudulikus struktuuris esitamist käsitletakse mittetäieliku aruandlusena. Kui vaatlus puudub, kajastatakse puudumine, kasutades vastavat vaatluse staatuse lippu. Lisaks sellele, kui tehakse parandusi üksnes andmeridade allstruktuuris, tuleks õiguse kontrolli eeskirju kohaldada kogu maksebilansi suhtes.

— Kokkulepe märkide osas: andmete edastamisel RKPdelt EKPlle, aga ka Euroopa Komisjonile (Eurostatile) järgitakse ühtset märkide kokkulepet kõikide esitatavate andmete puhul. Vastavalt sellele märkide kokkuleppele tuleb jooksev ja kapitalikonto krediidid ja deebetid esitada plussmärgiga ning netosaldode puhul tuleb arvutada ja esitada krediidid miinus deebetid. Finantskontol tuleb netovarade vähenemine/netokohustuste suurenemine esitada plussmärgiga ning netovarade suurenemine/netokohustuste vähenemine tuleb esitada miinusmärgiga. Netosaldode puhul tuleb arvutada ja esitada varade netomuutus pluss kohustuste netomuutus.

Rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete esitamisel tuleb netopositsioonide puhul arvutada ja esitada varade positsioon miinus kohustuste positsioon.

— Andmete raamatupidamislik tunnus: RKPd peavad rakendama õigsuse kontrolli eeskirju, mida levitatakse ja mis on nõudmisel kättesaadavad enne andmete edastamist EKP-le.

Paranduste tegemisel võivad RKPd saata EKP-le ajakohastatud andmekogumi. Parandused tuleks edastada järgmiselt:

— maksebilansi kuuandmete parandused tehakse kättesaadavaks, kui esitatakse i) järgneva kuu andmed; ii) vastavad kvartaliandmed; iii) vastavad parandatud kvartaliandmed,

— maksebilansi kvartaliandmete parandused tehakse kättesaadavaks, kui esitatakse järgmise kvartali andmed,

— rahvusvahelise investeerimispositsiooni kvartaliandmete parandused tehakse kättesaadavaks, kui esitatakse järgmise kvartali andmed,

— rahvusvahelise investeerimispositsiooni aastaandmete parandused tehakse kättesaadavaks, kui esitatakse järgmiste aastate andmed.

Maksebilansi kuu ja kvartaliandmete parandused, mis on seotud tervete aastatega, teevad RKPd EKP-le kättesaadavaks märtsi lõpus ja septembri lõpus; viimase koos rahvusvahelise investeerimispositsiooni aastaandmete esitamisega. Rahvusvahelise investeerimispositsiooni kvartaliandmete parandused, mis on seotud tervete aastatega, teevad RKPd EKP-le kättesaadavaks koos rahvusvahelise investeerimispositsiooni aastaandmete esitamisega. Parandusi rahvusvaheliste reservide skeemi võib teha vajaduse korral kogu aeg. Tagada tuleb kooskõla euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni (kvartali ja aasta) perioodi lõpu positsioonide ja vastavate sissemaksete kirjete vahel.

V LISA

Statistika koostamise meetodite järelevalve

Euroopa Keskpang (EKP) teostab järelevalvet koostamismeetodite üle, mida kasutatakse maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika esitamiseks, ning osalevate liikmesriikide poolt regulaarselt kasutatavate põhimõtete ja mõistete üle. Järelevalve toimub EKP väljaande "European Union balance of payments/international investment position statistical methods" ("Euroopa Liidu maksebilansi/rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika meetoodika", edaspidi "B.o.p. Book") ajakohastamise raames. Lisaks järelevalve eesmärgile on käsiraamatu "B.o.p. Book" eesmärgiks teavitada euroala maksebilansi koostajaid arengutest muudes euroala liikmesriikides.

"B.o.p. Book" sisaldab teavet maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistiliste andmete struktuuri ulatuses kõikide liikmesriikide osas. See sisaldab üksikasjalikke kirjeldusi andmete koostamise meetodite ning kasutatavate põhimõtete ja mõistete kohta, samuti teavet lahknemuste kohta kokkulepitud maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika mõistetes liikmesriikides.

"B.o.p. Book" käsiraamatut ajakohastatakse igal aastal tihedas koostöös liikmesriikidega.

VI LISA

Andmete kogumine portfelliinvesteeringute valdkonnas

Arvestades portfelliinvesteeringute statistika kogumisega seotud alati kaasnevaid raskusi, peeti vajalikuks välja töötada ühine lähenemine vastava teabe kogumiseks kogu euroalal.

Nagu selgitatud III lisa punktis 1.4, viidi riikides läbi uuringud võimaluse kohta koguda andmeid väärtpaberite kaupa euroala põhiselt. Uuringutest tulenes järgmine kokkulepe: kuni 2008. aasta märtsi lõpuni koguvad euroala liikmesriigid andmeid portfelliinvesteeringute positsioonide varade ja kohustuste kohta väärtpaberite kaupa vähemalt kvartaalselt. Kuni selle ajani saavad mõned liikmesriigid anda kõigest hinnangu mõnede portfelliinvesteeringute eriliigenduste osas, eelkõige emitendi sektori ja emissiooni vääringu/riigi osas.

Centralised Securities Database (CSDB) [väärtpaberite keskandmebaasi] toimimist loetakse uue kokkuvõtusüsteemi tööle-rakendamisel põhiliseks. Seetõttu, kui CSDB projekti 1 etapi dokumenti "Project Closure Document" (projekti lõpetamise akt) ei ole EKP nõukogule Euroopa Keskpankade Süsteemi statistikakomitee kaudu esitatud märtsi lõpuks 2005, lükatakse seda tähtaega edasi sama aja võrra, mille võrra esitamine hilineb.

Määratleti eesmärk hõlmata järgmist: agregeeritult, s.o standardkoode (ISIN või sarnaseid koode) mitte kasutades, riigi koostajale väärtpaberite positsioonide kohta esitatud andmed ei tohi ületada 15 % kogu portfelliinvesteeringute positsioonide varadest või kohustustest. Sellest piirist tuleks juhinduda liikmesriikide süsteemi hõlmatusel. CSDB peaks hõlmama piisavalt kogu maailma portfelliinvesteeringute väärtpabereid, et võimaldada statistika koostamine väärtpaberite kaupa.

Rahvusvahelise investimispositsiooni portfelliinvesteeringute positsioonide varad ja kohustused koostatakse üksnes positsioonide andmete alusel.

Alates 2008. aasta märtsist (alustades andmetest 2008. aasta jaanuari tehingute kohta ja 2007. aasta lõpu positsioonide kohta) vastavad euroala portfelliinvesteeringute andmete kogumise süsteemid ühele näidisele järgmises tabelis:

Kohaldatavad portfelliinvesteeringute andmete kogumise näidised:

— Kuu positsioonid [s-b-s] + kuu vood [s-b-s]
— Kvartali positsioonid [s-b-s] + kuu vood [s-b-s]
— Kuu positsioonid [s-b-s] + tuletatud kuu vood [s-b-s]
— Kvartali positsioonid [s-b-s] + kuu vood [agregaat]

Märkused: "s-b-s" – andmete kogumine väärtpaberite kaupa

"tuletatud vood" – positsioonide erinevus (korrigeeritakse seoses valuutakursi ja hinna täheldatud liikumistega ja muude mahu muutustega)